De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 54. KAAPSTAD, ZATURDAG, 24 MEI, 1884 NO. 4,445.

DE ZUID AFRIKAAN

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

HET KANTOOR VAN DIT BLAD IS HEDEN VERPLAATST NAAR

GROENTEPLEIN,

HOEK VAN DE BURG- EN KORTEMARKTSTRAAT.

MEN ADRESSERE VOORTAAN "GROENTEPLEIN, KAAPSTAD."

HOFMEYR EN REGTER.

1. MEI 1884.

WELLINGTON.

GOED NIEUWS!

EERSTE TROEP.

100 Extra Vette Slagt- en Jonge Ossen en Koeijen.

Op Dingsdag, 27 Mei,

ZULLEN bovengemelde OSSEN en KOEIJEN Publiek worden Verkocht uit de Marktkraal.

Het Vee, opgebragt door zoo een welbekenden en ouden Togtganger, vereischt geene aanbeveling. Aan zijn oude Klanten en Vrienden te zeggen dat zijn Slagtossen en Koeijen geschikt zijn voor het Slagtersmes, is geen nieuws.

Dat de Jonge Ossen door hem opgebragt uitstekend beantwoorden, is oud nieuws. Wat behoeft gezegd te worden is, dat zij op bovengemelden datum present zullen zijn. En aan onbekende en ongelooviges: komt en overtuigt uzelven.

DINGSDAG, 27 MEI.

FRED. J. ROUX, Sr.

Wellington, 14 Mei 1884.

J. FRED. PENTZ & Co., AFSLAGERS.

PAARLSCHE

Brandassurantie en Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN UITMUNTENDE

EZELS, PAARDEN,

NEGOTIE, ENZ.,

Te Slot van de Paarl.

In den Insolventen Boedel van CAREL ANDRIES en ANDRIES CAREL CILLIERS.

Op Maandag, 26 Mei aanst.,

ZAL de ondergeteekende publiek doen verkoopen, op de plaats HET SLOT VAN DE PAARL, het volgende:—

ALSMEDE EENE GROOTE VERSCHEIDENHEID

NEGOTIE GOEDEREN

Ter waarde van £200 en te veel om te omschrijven.

ALLES ZONDER RESERVE.

J. J. DE VILLIERS, A.P.zn., Prov. Curator.

Paarl, 17 Mei 1884.

De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

---

80 Groote, Zware, Vette Slagtossen.

OP DONDERDAG, DEN 29sten DEZER,

ZAL de ondergeteekende Publiek doen verkoopen

TE KLAPMUTS STATIE,

Bovengenoemde Ossen, in uitmunde conditie, die zeker present zullen zijn.

A. J. MARAIS.

Paarl, 21 Mei 1884.

De Villiers Faure, & Co., Afslagers.

STELLENBOSCH.

PUBLIEKE verkooping van kostbare Losse Goederen.

OP WOENSDAG, 28 DEZER,

Zal aan de Woning van Wijlen den Heer J. S. VAN NIEKERK, Andrigastraat, zijne kostbare Meubelen worden verkocht bestaande uit Tafels, Stoelen, Kasten, Ledekanten, Glas-, Aardewerk en Keukengereedschap enz., enz., en wat er meer te koop zal worden aangeboden.

Verkooping te beginnen om 10 ure.

Stellenbosch, 17 Mei 1884.

P. J. BOSMAN, P.Wzn. Afslager.

GETROUWD.—Op den 20sten dezer, in de Ned. Geref. Kerk, te Swellendam, door den Wel-Eerw. Heer G. MURRAY, de Wel-Eerw. Heer HENDRIK JOHANNES NEETHLING, Predikant der Neder. Geref. Gemeente van Lydenburg, Transvaal, met CACILIA L. STEYN, derde Dochter van den Heer J. STEYN, Drostdy, Swellendam.

OVERLEDEN.—Te Swellendam, op den 19den Mei 1884, in den ouderdom van 10 maanden, HILDA, zeer geliefd Dochtertje van

J. A. KOEVORT,
H. P. E. KOEVORT, Geb. FAIRBAIRN.

Swellendam, 21 Mei 1884.

EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Kostbaar Vast- en Losgoed,

LEVENDE HAVE, ENZ., ENZ.

In den Insolventen Boedel van Jan van Reenen.

De Ondergeteekenden zullen publiek doen verkoopen op de Plaats zelve,

OP VRIJDAG, DEN 30sten MEI AANSTAANDE,

TE 9.30 V.M.,

1. De Welbekende en Kostbare Zaai- en Wijnplaats MODDERRIVIER, groot circa 1,648 Morgen, gelegen in het beste gedeelte van GROENEKLOOF, beplant met omtrent 15,000 Wijnstokken in vollen bloei, Vruchtboomen van allerlei soorten, met uitgestrekten Vleigrond, uitmuntend geschikt voor Mielies. Uitgebreide Zaailanden en fraaije weide voor groot- soowel als kleinvee. De Gebouwen op de Plaats zijn net en gerieflijk ingerigt en bestaan uit WOONHUIS, onder Dubbele Verdieping, bevattende 9 Luchtige Kamers, behalve Keuken, Dispens, enz., Stallen voor omtrent 50 Paarden, Wagenhuis, Bediendenvertrekken, enz. Over de werf loopt een Prachtige Stroom Water, sterk genoeg om een Molen te drijven.

2. De Plaats "KRANSDUINEN," groot circa 2,195 Morgen, bijzonder geschikt voor Vee, met uitgestrekte Zaailanden. Het Woonhuis op de Plaats is onlangs eerst opgerigt en bevat alle gerieven tot een nette Boerderij behoorende.

Bovengemelde Plaatsen zijn gelegen langs de Zeekust, nabij de welbekende "Jacobs baai," van waar al de opbrengst dezer plaatsen door booten naar de Kaapstad kan worden vervoerd.

LEVENDE HAVE:

17 Aanteelbeesten, 14 Ezels	25 Varkens
160 Schapen en Bokken	19 Jonge Struisvogels
3 Paar Broeistruisvogels	11 Paarden, Trek- en Rij-

BOERDERIJGEREEDSCHAP:

2 Dorschmachines, 1 Maismachine, 1 Koornmolen, 2 Voermachines, Ploegen, Eggen, 2 Wagens, 5 Karren, Vaten, Balies, Kuipen, Keldergereedschap, enz., enz.

GRAAN:

50 Mudden Koorn, 140 Mudden Garst, Rog en Mielies.

ALSOOK:

Het HUISRAAD, bestaande uit het gewone assortiment Tafels, Stoelen, Kleeder kasten, IJzeren Ledekanten, enz., enz., en wat verder op den dag der Verkooping zal worden aangeboden.

BONUS ZAL GEGEVEN WORDEN!

G. W. STEIJTLER, F. J. BROERS, } Gez. Curatoren.

J. W. MOORREES Jr., & Co., Afslagers.

---

10 FRAAIJE MUILEZELS

ZULLEN

Per Publieke Veiling worden Verkocht, op 30 DEZER,

Te "MODDERRIVIER," GROENEKLOOF, ter gelegenheid van de Verkooping in den Insolventen Boedel van JAN VAN REENEN. Zij zijn voor dien tijd te zien ter Plaatse KLAVERVALLEI, bij de Heeren H. & F. DUCKITT.

H. RUPERTI.

GEORGE FINDLAY & Co.

HEBBEN TE KOOP TEGEN LAGE PRIJZEN.

Spitvorken, 4, 5 en 6 tand en	McDougall's Schapen Dip
Kaapsche Graven, Stalen Graven en Schoppen	Wijngaardmessen en Schoppen
Damschrapers, IJzeren Pijpen	Sluiskleppen voor Dammen
IJzerdraad met Punten en Standaards	Galvanisch Draadnet
Ovaal Staalen Draad, Galv. Draad	Pompen voor vlakke en diepe putten
Varkenstroggen, Meenderbakken	IJzeren Ledikasten in groote verscheidenheid.

IJZERMAGAZIJN, 15 GRAVESTRAAT, KAAPSTAD.

KAAPSCH

GOUVERNEMENTS SPOORWEGEN.

WESTELIJK STELSEL.

Koningin's Verjaardag

EN DE

PINKSTER-VAKANTIE.

Verlenging van tijd voor de gewone Retour-Kaartjes.

ALLE GEWONE RETOURKAARTJES over afstanden van 40 mijlen en daarboven die uitgereikt worden op VRIJDAG, den 23sten MEI, tot DONDERDAG, den 12den JUNIJ, beide dagen mede gerekend, zullen bruikbaar zijn voor de terugreis, tot en op VRIJDAG, den 13den JUNIJ.

Kaartjes voor de Dubbele Reis tegen Enkele Prijzen.

Kaartjes voor de Reis Heen en Terug, Eerste, Tweede en Derde Klasse, tegen Enkele Prijzen, zullen uitgereikt worden aan alle Stations (de Stations tusschen Wijnberg en Kaapstad alleen uitgesloten,) op Vrijdag, den 23sten Mei en volgende dagen, bruikbaar voor de Terugreis tot en op Maandag, den 26sten.

Gelijksoortige Kaartjes zullen ook uitgereikt worden van af VRIJDAG, den 30sten, tot en op PINKSTERMAANDAG, bruikbaar voor de Terugreis tot en op den 7den JUNIJ.

De Retour-Kaartjes zijn bruikbaar per den Trein die van het Station waarnaar zij uitgereikt zijn vertrekken moet op de bovengemelde Datums en de Reis moet met dien Trein gemaakt worden zonder ergens over te blijven.

ADDITIONEELE TREINEN.

KAAPSTAD EN KALKBAAI.—Op Koningin's Verjaardag en op Pinkstermaandag zullen Additioneele Treinen van Kaapstad vertrekken te 10.5 v.m. en 5.35 n.m. naar Kalkbaai, en van Kalkbaai naar Kaapsted vertrekken te 10.5 v.m. en 5.30 n.m. alle Tusschenstations aandoende.

Op Koningin's Verjaardag zullen naar de Kaapstad, Additioneele Treinen vertrekken van Wijnberg te 9.15 en 10.0 v.m.; van Rondebosch te 10.20 en 10.50 v.m.; van Mowbray te 11.5 v.m. alle Tusschenstations aandoende.

HOOFDLINIE.—Op Koningin's Verjaardag zal een Additioneele Trein vertrekken van Wellington te 5.55 v.m., alle Tusschenstations omtrent 10 minuten vóór den Gewone Trein aandoen en te Kaapstad arriveren te 9.25 v.m.

Daar Pinkster-maandag eene Openbare Vakantiedag is verbindt het Departement zich niet Pakjes of Goederen op dien dag op te halen of af te leveren.

A. DIFFORD, Direkteur van Dienst.

Kaapstad, 9 Mei 1884.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoomboosten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Dingsdag, via Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascencion aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Junij 4.—HAWARDEN CASTLE, Kapt. M. P. WEBSTER.

Junij 18.—GRANTULLY CASTLE, Kapt. C. H. YOUNG.

Julij 2.—PEMBROKE CASTLE, Kapt. J. H. HARRISON, R.N.R.

ANDERSON & MUKISON, Agenten.

AFRIKAANDER BOND

EN

BOERENVEREENIGING.

NU VERKRIJGBAAR,

EEN VOLLEDIG RAPPORT

VAN DE JONGSTE ZITTING

VAN HET PROVINCIALE BESTUUR

VAN DEN

A. BOND EN BOERENVEREENIGING

TE

GRAAFF-REINET.

Overgedrukt uit de "Zuid Afrikaan" in een Pamflet van 62 Groote Paginas.

Prijs: Per Stuk 1s.; Per Dozijn 9s., a Kontant.

(POSTVRIJ).

Men doe zijn order vergezeld gaan van een Postorder of Postzegels voor het bedrag er van.

Het Rapport is ook te zien bij de Agenten van dit Blad, die mits dezen verzocht worden zich met de ontvangst van orders voor Exemplaren te belasten.

HOFMEYR & REGTER.

Kantoor van de "Zuid Afrikaan," Kaapstad.

Het Wonder der Eeuw.

GOEDE STERKE DIENSTIGE STOELEN

2s. ELK.

ELKE STOEL heeft den Prijs op de zitting gedrukt, alsook onzen naam, als een waarborg van goede waarde.

de Ondergeteekenden nemen deze gelegenheid waar het Publiek van Kaapstad en omliggende Distrikten uit te noodigen hunne **Uitgebreide Vertoonkamers** te komen bezigtigen alwaar de Grootste Voorraad

MEUBELEN

in Zuid Afrika te zien is. Bezoekers behoeven niet bevreesd te zijn dat zij lastig zullen worden gevallen door verzocht te worden om te koopen, daar het de wensch van de Eigenaars is dat hun Magazijn beschouwd zal worden als zijnde eene

Tentoonstelling van Koloniale Meubelen.

In dit Magazijn zal men vinden een Grooten Voorraad Engelsche en andere Meubelen, Beddegoed, Tapijten, Corticine en Huiselijke Benoodigdheden in groote verscheidenheid.

D. ISAACS & Co., ondernemen goede Meubelen te verkoopen tegen minder Geld dan waarvoor inferieure Artikelen elders worden verkocht en wenschen hun die koopen willen de raadzaamheid op het hart te drukken om hunnen Voorraad te bezigtigen met het doel om de prijzen met die van andere huizen te vergelijken. aar er geen ander dan goed uitgedroogd Hout in dit Etablissement wordt gebruikt kunnen zij met vertrouwen elk artikel waarborgen.

Het is de gewoonte dezer Firma om alle goederen te merken tegen

NETTO KONTANTE PRIJZEN

EN

Van dezen Regel wordt niet Afgeweken.

D. ISAACS & CO.

88, 90 EN 92. LANGEMARKT-STRAAT.

---

45 Extra Zware Vette Slagtossen.

OP DONDERDAG,

29 MEI AANST.,

ZULLEN opgemelde OSSEN, in uitmuntende conditie, Publiek worden Verkocht te KLAPMUTS STATIE, en zullen zeker present zijn.

D. P. DU PLESSIS.

Paarl, 20 Mei 1884.

J. S. MARAIS & Co., AFSLAGERS.

WELLINGTON.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

LOSSE GOEDEREN,

Op Maandag, 26 Mei 1884,

TEN 10 URE.

DE Ondergeteekende, voornemens zijnde zich naar de Binnenlanden te begeven, heeft de Ondergeteekenden gelast publiek te verkoopen aan zijne Woning, Kerkstraat, op bovengemelden tijd en datum, bijna ZONDER RESERVE,—Een partij Klaargemaakt Timmermanswerk, bestaande uit Nieuwe Voordeuren, Kombuisdeuren, Stalhekken, Schuiframen en Vensters, allen met Kozijnen, Losse Ramen, Blinden, enz.

12 doz. Theegoed, 12 doz. Borden, 6 Toilet Sets, 12 doz. Glazen en Kelken, Kommen, Schotels, Vleeschmolens, enz., 1 Avery's Platform Schaal, 20 Steigerplanken, 1 partij Steenvormen, 2 Karren op Veren, 1 paar Tuigen, 1 Enkel Tuig, 2 Zadels, 2 Dames Zadels, 6 Wasch- en Kleedtafels, 2 Halve Ledikanten, 4 Kleederkasten, 3 Rustbanken, 1,000 Havergerven; verder gereedschap zooals een groote Stemp- en Boormachine, Schaafbanken, Slijpsteen, Schroef, Hamers, Beitels, Schaven, Krammen, Handschroeven, Hand- en Trekzagen, een partij Spijkers, Sloten, Schroeven, enz.

1 Lot Galvanische IJzerplaten en wat verder zal worden voorgebragt.

EINDELIJK:

1 Paar Blaauwschimmel Paarden (Hengsten).

S. A. DU TOIT.

Vendu-kantoor, Wellington, 20 Mei 1884.

MALAN & CELLIERS, AFSLAGERS.

PAARLSCHE

Brandassurantie & Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING

TE

FRANSCHHOEK.

In den Geassigneerden Boedel van ANDRIES PETRUS ZEEMAN.

Op Dingsdag, 27 Mei aanst.

Instede van Vrijdag, 23 dezer, zoals vroeger geadverteerd,

ZAL de Ondergeteekende Publiek doen Verkoopen:

I. Zeker Stuk GROND, gedeelte van de Plaats "LAMOTTE," waarop staat een net en gerieflijk Woonhuis met groote Schoollokalen; de Gronden zijn beplant met een fraaijen jongen Wijngaard en Vruchtboomen, ook is er goed Tuinland.

II. Zeker Stuk GROND met de Gebouwen daarop, gelegen ten Noord-westen van den Middenberg, beter bekend als "BERGRIVIERSHOEK," bijzonder geschikt voor Veeweide, Tuinland en het aanplanten van een Wijngaard.

BONUS! BONUS!

J. J. DE VILLIERS, A.P.zn., Assignee.

J. S. MARAIS & Co., AFSLAGERS.

UNION LINIE

KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar **Engeland, Via Madeira**, om den anderen **Woensdag**, te 4 uur n.m., te **St Helena** en **Ascension** als onder aanleggende.

Mei 28.—ATHENIAN, Kapt. WARLEIGH.
Junij 11.—MOOR, Kapt. CAINES, RN.R. via St. Helena en Ascension.
Junij 25.—TARTAR, Kapt. TRAVERS.
Julij 9.—MEXICAN, Kapt. BAINBRIDGE, Via St. Helena.
Julij 16.—TROJAN, Kapt. LARMER.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich ten Kantore der Maatschappij, Adderleys- THOS E. FULLER, Algemeen Bestierder voor Zuid Afrika.

WEGGELOOPEN,

TWEE MUILEZELS, van de plaats van den ondergeteekende, de eene donkervaal (ruin), 4 jaar, en de andere roodbruin (merrie), drie jaar oud.

Diegenen bij wie dezelve mogen aankomen gelieven kennis te geven aan den ondergeteekende, door wien alle kosten zullen betaald worden.

J. F. BOTHA,
Groot Drakenstein,
P. K. Simondium.

VERKOOPINGEN.

Mei 26.—Slot van de Paarl, Paarden, Ezels, negotie, enz., in den insolv. boedel van C. A. en A. C. Celliers,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

„ 26.—Wellington, Losse Goederen, enz., van S. A. Du Toit, Malan & Celliers, Afslagers.

„ 27.—Franschhoek, Vaste Goederen, in den genasigneerden boedel van A. P. Zeeman,—J. G. Marais & Co., Afslagers.

„ 27.—Jakhalskloof, Levende Have, Huisraad, enz., van D. A. Rossouw,—E. H. van Noorder, Afslager.

„ 27.—Wellington, Slagtossen en Koeijen, van Fred. J. Roux, Sr.,—J. Fred. Pentz & Co., Afslagers.

„ 27.—Kaapstad, Vastgoed, in den boedel van wijlen den heer E. L. Wicht.—

„ 29.—Klapmuts Statie, Slagtossen, van A. J. Marais,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

„ 30.—Modderrivier, Groenekloof, Vastgoed, Levende Have, enz., in den insolventen boedel van J. van Reenen,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

„ 31.—Fraserburg, Vastgoed, in de insolv. boedel van R. R. Bligh Hopeley,—A. A. Reid, Afslager.

„ 31.—Malmesbury, Slagtossen, van S. E. Louw,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

Junij 3.—Worcester, Vast en Losse Goederen, in den insolv. boedel van Barry & Neven,—F. L. Lindenberg & Co., Afslagers.

„ 3—4.—Worcester, Lostgoed, enz., in den insolv. boedel van Levy & Belles,—F. L. Lindenberg & Co., Afslagers.

„ 3.—Wellington, Slagtossen en Koeijen, van D. P. S. Brink,—Malan & Celliers, Afslagers.

„ 18.—Achter Hexrivier, afd. Worcester, Vastgoed, Levende Have, Boerderijgereedschap, enz., van P. J. Vos,—J. J. Theron, Afslagers.

MARKTPRIJZEN.

Van 22 en 23 Mei, 1884.

	£ s. d.	£ s. d
Aardappelen, pr. mud ..	0 12 0 — 0	14 0
Appelen, per 100 ..	0 2 11 — 0	5 0
Bloemkool, per stuk ...	0 0 1½ — 0	0 3
Beet, per bos	0 0 2 — 0	0 2½
Boonen, per 3 bs.	0 19 6 — 1	13 9
Boter, per lb.	0 1 8 — 0	2 0
Ganzen, per stuk	0 1 4½ — 0	1 4½
Hoenders, per stuk	0 1 2 — 0	1 2
Haverg, pr. 100 lb. ...	0 3 8 — 0	3 8
Kool, per stuk	0 0 1½ — 0	0 3
Mielies per mud	0 13 4 — 0	14 11
Peren, per 100 ...	0 3 0 — 0	3 3
Patattas, per mud	0 6 0 — 0	7 10
Pompoenen, per stuk ...	0 0 2 — 0	0 5½
Rapen, per bos.	0 0 1½ — 0	0 1½
Selderij, per bos	0 0 1½ — 0	0 1½
Uijen, per 3 bus.	0 6 0 — 0	8 9
Wortelen, per bos	0 0 1½ — 0	0 1½

Donderdag, 22 Mei, 1 Kar.
Vrijdag, 23 1 Wagen en 21 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 22 en 23 Mei, 1884.

	£ s. d.	£ s. d
Aardappelen, per mud ...	0 7 6 — 0	15 0
Appelen, per 100	0 2 6 — 0	7 8
Abrikozen, per lb.	0 0 6¾ — 0	0 6
Biltong, per stuk	0 0 4 — 0	1 6
Beet, per bos.	0 0 1½ — 0	0 2
Boter, per lb.	0 1 6 — 0	2 0½
Boonen, per mud	0 18 0 — 1	10 9
Bloemkool, per stuk ...	0 0 2 — 0	0 3½
Kijzren, per 100	0 12 6 — 0	16 7
Ganzen, per stuk	0 1 4 — 0	2 0
Ganzen, per stuk.. ..	0 3 3 — 0	4 1
Guavas, per 100	0 0 9 — 0	3 10
Hoenders, per stuk ...	0 1 0 — 0	2 1½
Kool, per stuk	0 0 0½ — 0	0 2
Kwesperen, per 100 ...	0 2 0 — 0	4 6
Kalkoenen, per stuk ...	0 4 9 — 0	9 9
Limoenen, per 100	0 3 0 — 0	8 3
Makouwen per stuk ...	0 2 9 — 0	3 2
Mielies, per mud	0 13 6 — 0	13 9
Mielies, Groene, pr. 100...	0 1 6 — 0	2 0
Mispels, per 100 ..	0 0 2 — 0	0 8
Patattas, per mud. ..	0 4 8 — 0	5 6
Peren, per 100	0 2 0 — 0	3 10
Pompoenen, per stuk ..	0 0 2 — 0	0 5
Pijnappelen, per stuk ...	0 0 4½ — 0	0 5
Prei, per bos. ...	0 0 1 — 0	0 1½
Rapen per bos.	0 0 1 — 0	0 1½
Rozijnen, per lb.	0 0 2 — 0	0 2
Tomatoes, per 100 ...	0 1 6 — 0	2 0
Uijen.. per 3 bush ...	0 7 6 — 0	9 0
Wortelen, per bos	0 0 0¾ — 0	0 1
Zuurlimoenen, ...	0 1 6 — 0	3 0

De Zuid-Afrikaan.

ZATURDAG, 24 MEI 1884.

DE BOEREN IN ZULULAND.

MEERMALEN hebben wij er op gewezen dat onze Transvaalsche tijdgenooten nooit iets over den trek der boeren naar Zululand te vertellen hadden dan wat zij nu en dan uit Natalsche bladen of wel uit ons blad overnamen. Dit wil echter niet zeggen dat men te Pretoria niet weet wat er voorvalt. Integendeel, het feit dat de Transvaalsche Regering over de saak een verklaring heeft gegeven aan de Britsche, en dat er toch te Pretoria verteld wordt dat zij er geen berigten over schijnt te hebben, is op sich zelf bewijs genoeg dat men het stilswijgen bewaart omdat men niet durft te spreken. Dit is ook zeer natuurlijk. Het binnentrekken van Zululand is, zoo als men ons uit Pretoria schrijft, een ernstig feit, waardoor men vreest dat de jingo geest bitter zal geprikkeld worden. Is nu die vrees ongegrond?

Het zou ons tot groote vreugde strekken zoo wij die vraag ontkennend konden beantwoorden. Het is waar, men ontwaart hier bemoedigende verschijnselen. Men vernoemt uit Engeland dat de heer Gladstone zich over de zaak op een wijze heeft uitgelaten die feitelijk de boeren in het gelijk stelt. Uit Natal, vanwaar vroeger heel wat leugens ten nadeele der boeren tot ons overwaaiden, vernoemt men thans niets wat niet als billijking van hun gedrag kan worden opgevat. Dat zij van plan zijn zich in Zululand vast te zetten, dat wordt niet ontkend, maar er wordt toch op gewezen dat zij, ook zonder land te willen, alle reden hadden om maatregelen tot herstel van de orde onder de Zulu's te nemen. De reden waarom zij de zijde der Usutu's verlaten en die van Usibepu en Oham gekozen zullen hebben—dat deszen vrede wilden en Dinizulu als Koning wilden erkennen, maar dat het hoofd der Usutu's het op verdelging der twee genoemde hoofden had afgezien,—strekt hun tot eer, en zij worden voorgesteld als zich thans vóór alles bijverende om de zendelingen te redden die door de Usutu's zijn ingesloten. Even gunstig voor hen is de toon van de Engelsche dagbladpers aan de Kaapstad. Al bejammert die pers het dat Engeland de zaken van Zululand niet op eigen gelegenheid regelt, toch erkent zij volmondig dat nu Engeland zich hiertoe niet verstaan wil de boeren volkomen in hun regt zijn met van hun kant op eigen gelegenheid te handelen, en dat, als hun bemoeijingen tot feitelijke annexatie van Zululand leiden, dit geen reden is om hen te lijf te gaan. Eindelijk biedt de tegenwoordige staat van zaken dit voordeel voor de boeren dat, zoo als wij in ons vorig nommer opmerkten, de General die thans in Natal en Zululand het opperbevel over Harer Majesteits troepen voert een man is van bezadigden geest, die gedurende den langen tijd dat hij alhier de Koningin ook als Administrateur vertegenwoordigde, zich bij de Afrikaner bevolking geen geringe populariteit heeft verworven, en van wien men geen onbesuisde en anti-Afrikaner maatregelen kan verwachten. Dat alles is te Pretoria nog onbekend, maar zou het, als men het er wist, de beduchtheid verwijderen die er heerscht?

Wij gelooven dit niet, want wij weten te goed hoe weinig er noodig is om als er vonken vliegen een brand te doen ontstaan. Uit de brieven uit Zululand die wij publiceren blijkt het ten duidelijkste dat er onder hen die het met boeren en Zulu's wel meenen de vrees bestaat dat men het tot een oorlog zal drijven, en hoe ligt kan dit niet geschieden! Sir H. Bulwer is geen vriend der boeren, en koestert, naar men meent, het plan om de Reserve, als de oorlog er plek maakt, voor de overtollige Naturellenbevolking van Natal open te stellen. Onder hem, als Hoogen Commissaris, zijn agenten werkzaam die, hoe onbeduidend hun persoonlijkheid ook zijn moge, door de omstandigheden in staat zijn gesteld om veel kwaad uit te rigten. De heer Hudson, die als Britsch Resident te Pretoria sich een gematigd man, "sonder list of passie en met genoeg tact om veel kwaads te voorkomen," heet betoond te hebben, heeft verlof tot afwesigheid bekomen, en laat als zijn plaatsvertanger iemand na die voor een hartgrondig hater doorgaat van al wat boer en Hollandsch is. Komen er, zoo als in een telegram beweerd wordt nieuwe regimenten uit Engeland naar Natal, dan zal de jingo geest ongetwijfeld worden aangewakkerd. Wat zijn er dus niet een elementen die tot het ontstaan eener botsing kunnen leiden! En ontstaat die botsing, komt het zoo ver dat men van Engelschen kant iets tegen de boeren begint, waar zijn wij dan? Waar anders dan waar wij drie jaren geleden geweest zouden zijn zoo de Britsche Regering niet had ingezien dat zij kwaad zou stichten als zij tegenover de Transvaalsche boeren hare overmagt besigde, in plaats van tot die verzoenende maatregelen te schrijden die, hier in Z. Afrika, het Ministerie Gladstone als hoogste roem worden toegerekend!

"Onze ogen," zoo schrijft men ons, "rigten zich op de Kaapstad, en ik wenschte van harte dat daarvandaan uitkomst mogt dagen!" Hoe kan, zal men seggen, van hier uitkomst verwacht worden? Met het oog op vroegere gebeurtenissen, antwoorden wij, is dit duidelijk genoeg. Had in de laatste dagen van 1880 het Ministerie dat toen hier aan het roer was ingesien wat er vereischt werd: had het, op het vernemen van het gebeurde te Paardekraal en Heidelberg, terstond per telegraaf aan de Rijksregering te kennen gegeven dat het voor de Kolonie noodlottig zou zijn als men niet, in plaats van de boeren als rebellen te behandelen, den weg des vredes insloeg: dan zou welligt de loop der zaken in de Transvaal niet zoo heel veel anders zijn geweest dan zij, door de verstandige handelwijze der Britsche Regering, geworden is, schoon er waarschijnlijk menig Britsch leven gespaard zou zijn, maar dan had de heer Sprigg een populariteit gewonnen die hem een volledige zege over de Basuto's had kunnen verschaffen. Dat er toen anders gehandeld is dan het belang der Kolonie en der Regering eischte, dat is iets wat wij de toenmalige bewindslieden niet als blaam willen toerekenen. Nooit is het moeijelijker om van twee wegen den regten te kiezen dan wanneer er iets buitengewoons, zoo als een opstand die geen rebellie mag heeten, plaats grijpt. Maar veel wat toen twijfel wekte is thans duidelijk geworden, en als een wenk der Kaapsche Regering Lord Derby deed verstaan dat zij het, met het oog op de belangen en de stemming van het publiek der Kaapkolonie volstrekt noodig achtte dat van Rijkswege alles vermeden werd wat tot een botsing tusschen Engelschen en boeren in Zululand kan leiden, dan zou er zeer veel gewonnen zijn. Zonder den steun door den heer Scanlen aan Sir H. Robinson, met het oog op gewaande belangen der Kaapkolonie, verleend, zou de Rijksregering hare goedkeuring niet aan het plan van den zendeling verleend hebben die thans aan "die slechte lieden" van Stellaland hun plaatsen verzekerd en hun aanvoerder een officieele positie onder de Koningin verleend heeft, maar die, schoon hij in dit geval heeft moeten doen wat de Forsters en Fowlers luide zouden afkeuren als zij het wisten, de gelegenheid toch niet zal verzuimen om elders, waar hij er kans toe ziet, de boeren een vlieg af te vangen en de Bechuana hoofden in het voordeel te stellen. Steunt de tegenwoordige Regering die zienswijze in Engeland die den trek der boeren naar Zululand welkom heet als het middel om de Engelsche natie van een zwaren last te bevrijden, dan is het naauwelijks denkbaar dat die zienswijze het niet winnen zal; en dat een Regering als de tegenwoordige zoo handelen zal, dat meenen wij, met het oog op hen die haar steunen, zoowel als op hare eigene beginselen, alleszins te mogen verwachten. Maar hier geldt het woord, wat gij doet doe het haastelijk, want een kleinigheid die in Engeland of Natal plaats heeft, kan tot onherstelbaar kwaad leiden.

'T EEN EN ANDER.

TOEN wij onlangs te kennen gaven dat wij, in onze bestrijding van het Ministerie Scanlen, slechts dan ons niet duidelijk lieten hooren als het punten gold waarom trent de omstandigheden der Kolonie ons dit verboden, meenden wij niets geheimzinnigs gezegd te hebben. Het *Volksblad* echter, *beweert* dat het de beteekenis dier woorden niet kent, en vraagt: "was het Scanlen Ministerie een te loyaal Ministerie naar den smaak der *Zuid Afrikaan?* Of is, naar haar gevoelen, de tijd *nog niet* gekomen om 'het Britsche juk' af te schuiden en de 'Britsche vlag' neertehalen?" Het *Volksblad* weet beter. Het weet heel goed dat als wij zoo over de Britsche vlag dachten, wij het optreden van het tegenwoordige Ministerie niet met vreugde begroet zouden hebben, en wat het hierover schrijft is niets anders dan een verdachtmakerij die zelfs in een jingo-blad bergens naar zou geleken hebben, en die—wij gebruiken het woord omdat wij geen ander kennen wat hier deugt,—verachtelijk is in een blad dat geen gelegenheid ooit verzuimt om de regtschapenheid en edele beginselen van zich en zijn redactie te roemen. Wat wij bedoelden is dat, Zuid Afrika samen met een Naturellenbevolking bewonende welker belangen verschillen van die der Kolonisten, maar die men een magt heeft laten worden en die in Engeland steun bij sekere partijen vindt, wij in het voorstaan van de belangen der Kolonisten tegenover Naturellen voorzigtig moesten zijn. Wij schrijven voor Kolonisten, niet voor hetsij Naturellen of Engelsche philanthropen, maar wij mogen niet vergeten dat van wat wij schrijven door Naturellen en Engelsche philanthropen kennis kan worden genomen. Het *Volksblad* is, met al den schijn dien het aanneemt van vrij uit te spreken, nooit met zijn denkbeelden over de Naturellenkwestie en hare oplossing voor den dag gekomen, want al dat praten over "regtvaardigheid tegenover den Inboorling" komt op louter woorden neêr zoolang men niet te weten komt wat bij den schrijver voor regtvaardig of niet regtvaardig geldt. Slechts nu en dan, in de tusschenregering, kwam er een aap uit den mouw, b.v. toen het in een artikel over het verkiezingsproces van den heer Neethling aan het licht kwam dat de toenmalige redactie denkbeelden omtrent "het volk" koesterde die, consequent toegepast, de Naturellen, als de meerderheid der bevolking uitmakende, de overhand boven de Kolonisten moesten bezorgen. Daarvoor stellen wij echter onzen tijdgenoot niet aansprakelijk, want wat tijdens de tusschenregering geschiedde, dat kan men hem niet toerekenen. Maar wat wij van hem verwachten kunnen is dat hij niet een politiek die sich het voorstaan van de belangen der Kolonisten als soodanig ten doel stelt, voor een monster dat vermorseld moet worden zal uitkrijten zonder zijn redenen hiervoor op te geven, en die redenen hebben wij nooit vernomen. Waarom dat stilswijgen? De reden van *ons* stilzwijgen op enkele punten hebben wij gegeven. Heeft het *Volksblad* een dergelijke reden, dan kan dit geen andere zijn dan dat het weet dat zijn insigten omtrent de Naturellenkwestie met die van het Afrikaner boerenpubliek niet strooken, en het heeft daarin geen ongelijk. De heer Scanlen, schoon geen staatsman, is toch een man die als Minister eer met dan tegen is gevallen, en die in sommige opsigten nuttig werk heeft verrigt. De heer Merriman is als Minister iemand van groot talent, en zijn ijver voor het welzijn des lands laat zich niet betwijfelen. Toch is het Ministerie waar de een het hoofd en de andere de bekwaamste woordvoerder van was onder de toejuichingen van bijna alle Afrikaners gevallen, en dat wel louter om die Naturellenpolitiek waar het *Volksblad*, zonder ze ooit in haar bedoelingen en mogelijke gevolgen te durven toelichten, zich een bewonderaar van toont.

Zeer belangrijk, maar alles behalve onverwacht, is het berigt in een der hier met de mailstoomboot ontvangen bladen dat Lord Derby slechts tijdelijke schikkingen in Basutoland wil maken, omdat hij niet gelooft dat Engeland op den duur met het regtstreeksch bestuur van dat land sich kan blijven belasten. Is dit berigt juist, wat beteekent het dan anders dan dat men hier in Z. Afrika binnen korten tijd de Basuto-kwestie met eigen krachten zal moeten oplossen! In dat geval komt het plan van den heer Hofmeyr, in de Parlementssitting van Januarij 1883 door hem ontwikkeld en door den heer Sprigg feitelijk beaamd, door den drang der omstandigheden van zelf weder op den voorgrond. Blijkens seker artikel in de Bloemfonteinsche *Express*, in ons vorig nommer overgenomen, siet men dit in den Vrijstaat zeer wel in, en het plan tot samenwerking met den Vrijstaat is in zoo ver ligter uitvoerbaar dan vroeger als thans de Hoogo Commissaris bevoegd is om tot sulke samenwerking zijn toestemming te geven. Maar hoewel wij ten sterkste er tegen zijn dat, zoo als tijdens de verkiezingen in sommige Afrikaner kringen verlangd werd, men in het Parlement moeite zal doen om van de betaling der £20,000 af te raken die men hier voor het beheer van Basutoland volgens de Wet moet bijdragen, heeft men toch alle regt om te vragen of, toen de Wet op de afgifte van Basutoland er door ging, de bedoeling der Britsche Regering door de voorstanders dier Wet geacht werd van sulken aard te zijn als thans schijnt te blijken. De tijdomstandigheden staan er niet naar om de Koloniale politiek een ruimeren werkkring te geven, maar anders zou het zeer de vraag zijn of de Regering alhier niet verstandig zou doen, met in een overleg met de Rijksregering te treden, strekkende om een schikking ongedaan te maken die thans blijkt nog slechter te beantwoorden dan haar ergste tegenstanders verleden jaar voorspelden.

Niets last sich beter hooren dan dat Ds. Du Toit de ooren opstak toen hij te Parijs, op den maaltijd aan de Transvaalsche Deputatie gegeven, van een mogelijke uitbreiding der Republiek tot aan de groote meren, en van een samenwerking met de Fransche Republiek tot het regelen der zaken van ons werelddeel hoorde; want al zijn sulke plannen fantastisch, zoo maken zij toch indruk, en wat fantastisch lijkt behoeft, vooral in onze eeuw, daarom toch niet voor onbereikbaar versleten te worden. Wij gelooven echter dat niets, in de tegenwoordige tijdsomstandigheden, nadeeliger voor de toekomst van Zuid Afrika kan zijn dan een aanwakkeren van de strekking om het belang der Zuid Afrikaansche volkplantingen als onvereenigbaar met dat feitelijk oppergezag over Zuid Afrika voor te stellen dat, zoo als Lord Derby nog onlangs verklaarde, aan H.M. de Koningin van Engeland toekomt; en zoo iets ligt ten stelligste in hetgeen te Parijs door Fransche sprekers op den maaltijd in kwestie blijkt gedebiteerd te zijn.

Het debat over de Wet op de Brandziekte was merkwaardig als een waarin evenveel Hollandsch als Engelsch werd gesproken, en de Hollandsche toespraken waren, over het algemeen, fluk. De verwijzing der Wet naar een Comité werd door den heer Hofmeyr voorgestaan op grond dat men welligt de werking der Wet tot een aantal aangrenzende distrikten zou kunnen beperken, en in der daad is het de Zuid Oostelijke hoek der Kolonie waar die voorstanders der Wet te vinden zijn die schapenboerderij als hun bedrijf hebben, terwijl niet alleen de Westelijke en Middellandsche schapenboeren maar ook die van Cradock, Albert en Wodehouse er tegen blijken te zijn. De heer Frost protesteerde tegen het denkbeeld van den heer Hofmeyr, maar de grond dien hij aangaf—dat het niets helpen zou omdat men dan toch niet beletten kon dat Naturellen met troepjes brandzieke schapen uit de Middendistrikten naar die onder de Wet kwamen,—lijkt ons niet steekhoudend, want wij zien volstrekt niet in waarom men het vervoer van sulke troepjes in districten onder de Wet niet bij de Wet zou kunnen verbieden

De heer Merriman bepleite zijn voorstel in zake den Spoorweg naar Kimberley op overtuigende wijze, maar het verwonderde ons niet dat de Eerste Minister verklaarde een besluit ten gunste van zijn voorstel als een votum van wantrouwen te zullen opvatten. Onzes inziens zal, daar de Regering blijkbaar tegen het aanleggen der linie door een Maatschappij zich zal verzetten, de zaak neerkomen op een uitstel van een jaar, want is men tot Hopestad klaar dan kan het niet anders of men moet den weg tot Kimberley verlengen.

PREEKBEURTEN OP MORGEN.—Groote Kerk, 's Morgens, Ds. Steytler; Engelsch, Ds. Steytler; 's avonds, Dr. Kotzé.—Nieuwe Kerk, 's morgens en 's avonds, Ds. Luckhoff.—Zeepunt, Dr. Kotzé. — Papendorp, 's morgens, Eerw. Smeer; 's avonds, Eerw. Smeer.

WOOD, de liedjeszanger die onlangs door een kleurling gestoken is, is aan de gevolgen zijner wonde overleden.

TE PAPENDORP zal, door een Maatschappij onder beperkte verantwoordelijkheid, een badhuis dat tevens logieshuis is worden opgerigt, en Papendorp is dus mooi bezig met het Kaapsche Scheveningen te worden.

FRAAIJE TABAK, goudkleurig en door den heer J. J. van Wijk, van Vergelegen, Cango, gebouwd, is door den heer Keyter, M.L.A., in het Beursgebouw ter bezigtiging neêrgelegd De producent is gereed ze tegen 1sh. per pond in elke hoeveelheid te verstrekken.

NIEUWE INSOLVENTIES, Mei 23.—Willem Colford Van der Spuij, te Paarl, handelaar; baten, £115 7s. 6d.; schulden, £153 14s. 6d.; tekort, £38 7s.—Charles John du Plessis, op Stockenstroom, boer; baten, £37 10s.; schulden, £120 11s.; tekort, £83 1s.

EEN DUITSCHER, Wm. Dieterle genoemd, is naar de strafzitting verwezen wegens een aanklagt van den heer Lutz, dat hij zekere promesses van dezen, afgegeven aan de firma waar beschuldigde in dienst was, en door hem van die firma ontvangen om ze terug te geven, voor zijn eigen gebruik had gebezigd.

DR. HOLUB, die wegens het natte weder met zijn pakkerij niet bij tijds is kunnen klaarkomen om gisteren zijn reis te beginnen, vertrekt thans Maandag avond, en wij zijn er zeker van dat onze lezers zullen instemmen met hem allen mogelijken voorspoed toe te wenschen op den belangrijken en met zooveel zorg voorbereiden ontdekkingstogt die hij en Mevr. Holub door het werelddeel der duisternis gaan ondernemen.

GROENE- EN ZEEPUNTSCHE SCHOOL.—Wij vernemen dat het Comité van gemelde school thans de noodige schikkingen heeft gemaakt om kostleerlingen tegen zeer matige prijzen bij in de buurt woonachtige families te laten opnemen; en daar de school goed en goedkoop en Hollandsch zoowel als Engelsch er uitstekend vertegenwoordigd is, gelooven wij dat voor niet weinigen die hun kinderen op een goede en gezonde plek voor het leven willen zien opleiden, dit welkom nieuws zal zijn.

DE HEER KRIEGLER, van Pretoria, die met Ds. Pelser naar de trekboeren te Humpata zal vertrekken, is met zijn broeder hier aangekomen, en er worden thans pogingen aangewend om te zien of niet een firma die aan de Westkust handelt er toe gebragt kan worden om, door een togt van een kustvaartuig naar Mossamedes, de twee afgevaardigden den last van een kostbare reis over Madeira en vandaar langs de kust in Oostelijke en Zuidelijke rigting te besparen.

PROF. HOFMEYR.—Toen Prof. Hofmeyr Woensdag met de mailstoomboot naar Engeland vertrok, werd hem uitgeleide gedaan door zijn ambtgenooten aan de Kweekschool, de leeraars der Ned. Gereformeerde Kerk aan de Kaapstad, 27 studenten der Kweekschool, en vele andere belangstellende vrienden. Men hoopt dat hij in Europa er in slagen zal om zijn gezigt weder zoo veel te herstellen dat hij later zijn werk zal kunnen hervatten. Doorgaande nachtelijke studie heeft hem van het gebruik van zijn eene oog beroofd en het andere beschadigd; maar een man als hem kunnen Kweekschool en Kerk niet best missen, en wij willen dus het beste hopen.

VAN MIDDEN BOSCHJESVELD schrijft ons een correspondent:—Het is hier regt droog. Men smacht naar regen. Nog maar weinig geploegd. De inspekteur van scholen, mijnheer Rowan, bezocht de Gouvernementschool op Rietvlei verleden Donderdag en was zeer tevreden. De lang sleurende waterzaak van Erasmus *vs.* Cilliers komt 27 dezer in Kaapstad voor. Voor brandewijn bijna geen prijs; van £11 tot £12 op Robertson. De boeren krijgen het nu net opdragend. Tijgers en bavianen doen groote schade hier in den omtrek. Acht bokken van mijnheer Cilliers en een prachtig veulen van mijnheer Wouter de Wet zijn al door een tijger gedood. Van daag maakt men jagt op dat ongedierte.

HAVENCOMMISSIE.—Op de wekelijksche bijeenkomst van dit bestuur gisteren gehouden werd voorgelezen een brief van den Consul van Frankrijk, meldende dat de *Nantes* eerstdaags in het droogdok zou gaan en daar waarschijnlijk negen weken moetn blijven. Tegen het bestaande tarief zou dit £5,613 kosten. Hij vond het veel en verlangde dat men wat minder in rekening zou brengen. Werd besloten het verzoek niet toe te staan daar het tarief pas zoo laag mogelijk gemaakt was. Den volgenden Dingsdag zou er een vergadering worden gehouden om het aanbod van de Electrische Lichtmaatschappij, betreffende den verkoop der toestellen, in overweging te nemen. De kwestie van het maken van een trap aan het middenhoofd, wat £75 zou kosten, moest tot Dingsdag overstaan.

HET KERKVERDEDIGINGSGENOOTSCHAP, dat in jaren geen vergadering had gehouden, heeft thans weder een bijeenkomst gehad waar een rapport werd voorgelegd, inhoudende dat het vrij wel nutteloos was geworden, daar het was opgerigt om onwettige handelingen van Kerkbesturen tegen te gaan, maar de Kerkbesturen thans niet langer sulke handelingen bedreven. Wilde men het opheffen, dan stelde het Bestuur voor om van de nog resterende gelden £200 aan Ds. Kotzé, van Darling, wegens zijn verdiensten omtrent de Kerk, en de rest, iets over de £66, aan de weduwe en kinderen van wijlen President Burgers te schenken. Het rapport werd op voorstel der H.H. S. Melvill en J. A. Marquard eenstemmig aangenomen.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

ENGELSCH NIEUWS.

Ontvangen en gepubliceerd op 22 Mei, 8 n.m.

LONDEN, 22 MEI.—In het Huis der Gemeenten is gisteren avond een amendement dat Ierland van de Wet op de herziening van het Kiesstelsel uitsloot, met groote meerderheid verworpen. De *Daily News* heeft een paragraaf waarin te kennen wordt gegeven dat het een tijd duren zal eer de tegenwoordige vakatuur van het bisdom Natal vervuld zal worden. De *Trojan* is Woensdag te 5 v.m. te Plymouth binnengeloopen.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

REGEN TE GRAAFF-REINET.

GRAAFF-REINET, 23 MEI.—Het is gisteren begonnen te regenen en het heeft tot nu toe aangehouden, terwijl er geen tekens van ophouden zijn.

DE HEER GODLONTON ERNSTIG ZIEK.

GRAHAMSTAD, 23 MEI.—De Edele heer Godlonton ligt ziek aan katarrh en algemeene zwakheid en men vreest dat hij er niet van zal opkomen.

PRODUKTENMARKT TE PORT ELIZABETH.

PORT ELIZABETH, 23 MEI.—Er is deze week veel wol ontvangen maar, wegens de vakantiedagen, geen verkooping gehouden. Op de vederenmarkt van heden was er een ordentelijk goede verkooping en de prijzen van alle soorten waren zeer vast. Er waren omtrent 900 tafels op de lijst.

De *Athenian* vertrekt morgen met de volgende passagiers voor Kaapstad:—jongejufv. Baker, de heeren Henderson, Mellinghuis, Scoversco, Manton, Liddle, en jongej. Lloyd.

BECHUANALAND.

BARKLY WEST, 21 MEI.—De onder-Commissaris [Mackenzie] heeft Vrijburg bezocht en de Stellalanders hun plaatsen beloofd. Den heer Van Niekerk heeft hij tot assistent-Commissaris aangesteld. De heer Mackenzie is naar Montsioa's plek gegaan, en Majoor Lowe naar Taungs teruggekeerd. Een kennisgeving wordt gevonden in de Kimberleysche bladen, dat wie aanspraak maakt op plaatsen in Mankoroane's gebied, zijn aanspraken voor of op 10 Junij moet inleveren. Dien tijd beschouwt men als veel te kort, en men acht verlenging van den termijn uiterst noodig. Na zijn terugkomst van Montsioa gaat de heer Mackenzie naar de Kaapstad, ten einde den Hoogen Commissaris te raadplegen. Groote tevredenheid wordt betuigd over hetgeen de heer Upington in de Wetgevende Vergadering gezegd heeft, ten effekte dat de grenslanden aan de Kolonie zullen worden vastgehecht.

TRANSVAAL.

PRETORIA, 20 MEI.—De Regering heeft den agerenden Staatsprocureur, den heer H. W. A. Cooper, en de heeren J. N. de Villiers en J. F. Celliers tot een Commissie aangesteld om in de wetten en regulatien nu van kracht wat betreft de goudvelden een onderzoek in te stellen en daarover een rapport uit te brengen, en zoodanige amendementen aan de hand te geven, als, in geval de goudvelden opengesteld worden, het meest zullen strekken om het goed bestuur er van te verzekeren.

De Britsche Resident is verleden week teruggekeerd en vertrekt nu op verlof. Een eerewacht begeleidt hem tot op een korten afstand van de stad.

De Strafzitting is gisteren door regter Brand geopend.

ZULULAND.

PIETERMARITZBURG, 22 MEI.—De *Witness* kondigt aan dat de zaken in Zululand blijkbaar kritiek staan. Heden zijn orders gegeven voor het zenden van het hoofdkwartier, twee kompagnieën van het 91ste en twee van het 41ste regiment. Zij vertrekken Zaturdag, genen naar Verulam en dezen naar Middelkrift. Men verneemt dat 200 man orders hebben ontvangen om heden uit de Kaapstad naar hier te vertrekken, nl. genie, artillerie en kompagnieën van het Northamptonshire regiment. Twee regimenten worden gezegd uit Engeland ontboden te zijn. Op het oogenblik zijn 500 man te Etchowe. De *Witness* blijkt geen geloof te hechten aan het berigt dat de boeren de Usutu's verlaten hebben, want hij had berigt uit Utrecht van Dingsdag ll. entvangen, ten effekte dat Mnyamana een verdrag met de boeren had gesloten waarbij ieder vrijwilliger uit de boeren een plaats als loon voor zijn hulp zou erlangen, en Dinizulu gisteren als Koning uitgeroepen zou worden. Generaal Sir Leicester Smyth vertrekt morgen uit Zululand naar hier om over de Zulu zaken met Sir Henry Bulwer te raadplegen.

PIETERMARITZBURG, 23 MEI.—De *Witness* meldt dat een op een speciale vraag ontvangen telegram berigt dat er geen waarheid is in het rapport dat de boeren zich bij Usibepu hebben gevoegd. Er zullen indien mogelijk vechten vermijden en zijn nu 500 sterk.

Sir Leicester Smyth keerde heden morgen van Etchowe terug en men gelooft dat de heer Osborne hier spoedig arriveren zal en dat er eene conferentie over Zululandsche zaken zal worden gehouden.

Het Muziek-korps van het 91ste Hooglanders wordt gewaapend, en een gedeelte van het Muziek-korps van het 41ste Regiment wordt opgeroepen voor de geleideren. Al de troepen vertrekken morgen vroeg.

REGEN TE CLANWILLIAM.

(Van een Correspondent.)

CLANWILLIAM, 23 MEI.—Er zijn hier prachtige regens gevallen, beginnende te middernacht op Woensdag, en gisteren den geheelen dag aanhoudende. Zij waren erg noodig en hebben veel goed gedaan.

DOODBERIGT.

— De pas ontvangen gorilla in den Parijschen Plantentuin is verleden Zaturdag reeds overleden.

ARME BRUID.

— In een gemeente onder den rook van Parijs zou verleden week het huwelijk voltrokken worden van een meisje, dat tot een gesten landbouwers-familie behoorde, met een boekhouder, Jules L. genaamd. De ouders en de getuigen der bruid hadden zich reeds naar het raadhuis begeven, toen hun een vreselijke tijding gebragt werd. In den ochtendstond was Jules L. door de politie in hechtenis genomen, die hem reeds lang zocht. Dit individu, wien het gelukt was sich een valsche identiteit te geven, had twee veroordeelingen bij verstek tot zijn last, het eene van 10 jaren dwangarbeid wegens diefstal en valschheid in geschrifte, het ander van 18 maanden gevangenisstraf wegens oplichterij.

HOOG GEREGTSHOF.

CIVIELE ZITTING.

(Voor het voltallige Hof.)

VRIJDAG, 23 MEI.

PROVISIONELE ZAKEN.

In de volgende zaken werd provisioneel uitspraak gedaan:—

Prince Vintcent & Co. *vs.* Gabriel Christian Keyter, voor £1811 11s. 6d. op elf promessen.—J. J. van Blerk *vs.* Diedrick Johannes Lodewijk Hattingh, op een promesse voor £65.—Hiddingh *vs.* Fritz Noale, voor £550 op een schepenkennis. Het vastgoed werd ex-cutabel verklaard.—Darter en Zonen *vs.* James Arnold, op een promesse voor £47 5s.—Beon *vs.* Brooke Murrel Lacey, voor £32 10s.

VAN SANTEN *vs.* HOPKINS.

Dit was een applicatie om de bekrachtiging van een bevelschrift tegen Hopkins *alias* Ala.

Verweerder verscheen persoonlijk in het Hof en ontkende eischer iets verschuldigd te zijn, zijnde vonnis tegen hem verkregen terwijl hij te Graaff Reinet was. Werd de zaak uitgesteld tot Donderdag, dan zal hij een procureur employeren en gereed zijn de zaak te defenderen. Dit werd hem toegestaan, op conditie dat hij dezelfde borgstelling gaf als alreeds door hem gegeven was. Hier bleek het dat verweerder alreeds £11 had afbetaald op een alreeds gedane uitspraak en dat eischer dus een bevelschrift tot civiele inhechtenisneming ha kunnen uitnemen, maar niet een arrest. Toen later nog verweerders prokureur verklaarde dat zijn kliënt een goede zaak scheen te hebben werd het arrest vernietigd en de zaak tot den vo genden Donderdag uitgesteld, zegzende de Hoofdregter dat eisch

NEDERLAND.

(Van onzen Correspondent.)

[KAMERNIEUWS.—KERKELIJK.—HOLLAND-ZUID AFRIKA.—BERIGTEN.]

April 1884.

KAMERNIEUWS.—De Eerste Kamer heeft op onderscheidene Wetsontwerpen, door de Tweede Kamer onlangs aangenomen, haar zegel gezet. De wet op de besmettelijke ziekten werd aangenomen met 29 tegen 2 stemmen; de drankwet-regeling, door de Regering voorgesteld, waarbij de verkoop van sterken drank bij de uitoefening van een winkelbedrijf voorloopig geoorloofd zal blijven tot 1 Mei 1885, is goedgekeurd; het ontwerp-Merwede Kanaal is met 26 tegen 10 stemmen aangenomen, en de Wet tot regeling van het Krankzinnigenwesen met eenparige stemmen. De Muntwet ging er ook door. De Regering kan 25 million aan zilveren Rijksdaalders laten ontmunten en verkoopen, na den Raad van Staten hierover gehoord te hebben, en er zullen nog 5 millioen aan muntbiljetten worden uitgegeven. Vervolgens werden de wijzigingen in het Wetboek goedgekeurd. Aan het voorstel om Amsterdam bij een goede gelegenheid in de lucht te laten vliegen heeft de Eerste Kamer hare goedkeuring *niet* gehecht. Aan de overzijde van het IJ, voor Amsterdam nl. is de algemeene petroleumbergplaats, waar duizende en duizende vaten petroleum liggen opgestapelt. Niet ver van daar op een stuk gronds dat het Rijk toebehoort, doch waarover de Gemeenteraad der hoofdstad een zeker regt uitoefent, wil de Minister van Oorlog een dynamietfabriek oprigten, door een particulier te exploiteren. Nitro-glycerine en petroleum zouden de vaart op Amsterdam in zoo kwaden reuk brengen dat de zee-assuranties zeerzend verhoogd zouden worden, tot nadeel van onzen handel. Doch dit zou nog het minste zijn en niet te vergelijken bij het onheil dat de hoofdstad zou treffen, als zulk een dynamiet-fabriek eene in de lucht vloog en de petroleum-pakhuizen in brand zette! Voorloopig is het gevaar, door verwerping van het voorstel door de Eerste Kamer afgekeerd, doch tot welke dwaasheid in dezen de Gemeenteraad van Amsterdam nog komen kan is onzeker.

De heer Muller heeft de Regering geïnterpelleerd omtrent het Congo-tractaat. Door de betrachtiging van het tractaat zouden de algemeene handelsbelangen zeer geschaad worden, en daar Nederland vroeger geweigerd heeft Portugal's regt op den Congo te erkennen, was het van belang te weten wat de Regering nu zou doen. Uit het antwoord van den Minister bleek dat de Regering zich niet wilde mengen in de souvereiniteits quaestie, aan welke mogendheid de Congo behooren zou, doch op krachtige wijze onze handelsbelangen op de westkust zou beschermen.

De Eerste Kamer is nu uiteengegaan en de Tweede Kamer tegen den 6den Mei saamgeroepen.

KERKELIJK.—De jaarvergaderingen der onderscheidene kerkelijke en semi-kerkelijke vereenigingen hebben een aanvang genomen. Van de predikanten-vereenigingen is de rij geopend door de "Vergadering van Moderne Theologen," in het gebouw der "Vrije Gemeente" te Amsterdam De bijeenkomst heeft twee dagen geduurd en werd den eersten dag bijgewoond door 132 en den tweeden dag door 154 Moderne Predikanten en Professoren. Belangrijke vraagstukken zijn in deze twee dagen aangeroerd, doch kwalijk behandeld. Zoo bijvoorbeeld de vraag in hoeverre een modern predikant zich op den kansel en in zijn omgang met de gemeente heeft te bedienen van zekere geijkte godsdienstige termen, bijvoorbeeld spreken mag van engelen, hel, wedergeboorte, verzoening, enz. In een woord: in hoeverre een predikant zich naar de godsdienstige denkbeelden van anderen mag schikken. Het antwoord hierop luidde ongeveer, dat de predikant niet zonder noodzakelijkheid andersdenkenden moet kwetsen (door hen hunne illusiën te ontnemen), maar, als het er op aan komt, niet moet "schromen heilzame onrust of smart te veroorzaken" (door menschen aan het twijfelen te brengen).

Verder werd besproken Von Hartman's beweering, dat het *christendom zich met Buddhistische elementen behoort aan te vullen om te voldoen aan de godsdienstige behoeften der meer ontwikkelden in dezen tijd.* Hier waren onze moderneen echter niet voor omdat het christendom niet meer van andere godsdiensten behoeft over te nemen maar "gesuiverd van al wat *sectarisch, particularistisch, en bekrompen* is, de godsdienst der *wereld*, der *menschheid* zijn zal."

Scherp lieten de hh. Moderne Theologen zich uit "over de aangroeijende magt der confessionelen-clericale partijen." Noodzakelijk werd het geacht dat, tegenover die magt, de liberalen zich nauwer aan elkander sloten. Doch liberalen en modernen zijn onder elkander en van elkander te veel gescheiden om zamen te werken zelfs tegen de calvinisten; en de "vrijzinnigen" liggen onder elkander hopeloos overhoop. Dit werd ondubbelzinnig uitgesproken.

Over het algemeen komt de swakheid der modernen als partij in het Kerkgenootschap steeds meer aan het licht. Ook de "Vrije gemeenten" voldoen niet. De Modernen hebben, naar het schijnt, als partij in het Kerkgenootschap, met eigen hand, hun doodvonnis geteekend.

De Evangelischen, ten onregte zoo genoemd, want zij ontbeenen zoo veel dat het Evangelie heet, hebben hun jaarvergadering te Zwolle gehouden. Het is hen thans vooral te doen om herstelling der vorige onderteekenings-formulier voor predikanten (Art. 27 *oud*) en vele Evangelische predikanten hebben zich daartoe per adres tot de Synode gewend. Volgens een der woordvoerders op de vergadering heeft het "nieuwe Calvinisme" geen toekomst, en is het "onmogelijk dat de kinderen der 19de en 20ste eeuw zich zullen krommen op den duur onder een dwangjuk in de 17de eeuw reeds voor velen te hard en te zwaar." Een eigenaardig beswaar voor de "Evangelische rigting weid genoemd, dat zij het pikante èn van het Antieke èn van het Moderne mist." Nu dat is waar. De Evangelische rigting is minst van allen *pikant*, terwijl haar orgaan, het *Evangelisch Zondagblad*, gewoonlijk bepaald *flauw* is.

Heden houden de Ethisch-Irenische predikanten hunne vergadering in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te Utrecht. Morgen, Donderdag, insgelijks te Utrecht, vergadert de Confessionele Vereeniging. En zoo houden de vergaderingen deze maand en het begin der volgende maand aan.

Van alle kanten wordt nog steeds door de Modernen geagiteerd tegen de wederinvoering van Art. 27 *oud*. Een aantal adressen van kerkeraden tegen de wederinvoering der nu oude onderteekeningsformule zijn aan de Synode verzonden. Het is niet onmogelijk dat de herstelling van bedoeld wetsartikel tot afscheiding uit het kerkgenootschap van eenige Modernen leiden zal. De Gereformeerden laten zich met de zaak niet in en ook het hoofdbestuur der Confessionele Vereeniging heeft verklaard niet te zullen meêwerken om de wederinvoering van art. 27 *oud* te zullen verkrijgen. En dat niet omdat het *nieuwe* artikel beter is, maar omdat het oude toch ook zoo goed als niets beteekent. De Modernen moeten het nu maar met de Evangelischen en Irenischen uitvechten.

HOLLAND-ZUID AFRIKA.—Verschenen is de brochure der Transvaalsche Deputatie onder deze titel, *Financiele mededeelingen van de Deputatie der Zuid Afrikaansche Republiek.* Concessie voor den aan te leggen Delagoa-spoorweg zou gegeven worden aan een maatschappij in Nederland en te rigten en de rente van het op te nemen kapitaal door de Republiek gewaarborgd. Als bronnen van inkomst van den Staat worden genoemd, de gewone belastingen, recognitiegelden, hoofdbelasting, huisbelasting, wegbelasting, heerenregten, schutgelden, zegelregten, vendu- en marktgelden, en verder opbrengst van gouvernementseigendom. (Speciale belastingen kunnen altijd nog opgelegd worden.) De jaarlijksche inkomsten worden geraamd op £228,693, en de uitgaven (zonder *oorlogskosten*) op £144,133. De gouvernementseigendommen aan plaatsen worden geschat op £406,300, en aan erven en soutpannen op £62,310, tezamen dus op ruim £468,000; de Staatsschuld op ongeveer £320,000. Van wordt gewezen op den mineralen- en cultuurrijkdom van den Transvaalschen bodem, en de voordeelen opgesomd die Transvaal putten zal uit onmiddellijke spoorwegverbinding met Delagoabaai.

De Deputatie schijnt gevoeld te hebben, dat er nog iets meer noodig is dan deze cijfers en mededeelingen, om de spoorwegleening hier te doen slagen, en sluit daarom met een beroep op de geschiedenis der Transvalers en op de sympathie die in Holland voor de boeren betuigd is, en worden mag. *Of* de leening thans geplaatst kan worden is nog de vraag.

Volgens berigten uit Parijs, waar de Deputatie door den President en door anderen met veel eer is ontvangen, is men daar *extra* op de hoogte van de geschiedenis der Transvalers. Ten minste, een der redacteurs van het groote blad *La France* beschrijft hoe hij de eer had van een onderhoud met den president der Transvaalsche Republiek, (een man van ongeveer 50 jaar, van middelbare gestalte en aangenaam uiterlijk,—een echt Hollandsch type, die alleen Hollandsch spreekt,) nl. den heer..... BURGERS!! Prachtig, en dit toont weer hoe er dikwijls hoerah! geroepen wordt zonder dat men weet voor wien en waarvoor.

BERIGTEN.—Als een bewijs hoeveel geld er in ons land beschikbaar is diene, dat er voor eenige dagen een leening geopend werd ten behoeve der Amsterdamsche-Trammaatschappij, groot £41,500, waarvoor werd ingeschreven ten bedrage van ongeveer £2,300,000 of 56-maal het gevraagde bedrag.—EEN ERN gewaardeerd ambtenaar te Amsterdam, vooral ook op Christelijk-philantropisch gebied, sedert jaren om zijn ijver bekend, de heer J. de Neufville, is overleden. Met 1 Mei zou hij uit den civielen dienst, hij was Secretaris der stad, getreden zijn. Hij behoorde tot de oud-strijders onder Groen en de mannen van het reveil.—ONZE VISSCHERSVLOOT in de Noord-zee, heeft in den laatsten tijd weer veel te lijden gehad van seeroovers, die onze kleinere vaartuigen aanranden, netten afsnijden, en andere geweldadigheid plegen. *Engelsche* seeroovers, om naauwkeuriger te spreken. Een paar schepen dezer seeroovers zijn nu bekend, en men hoopt, dat de daders hun straf ditmaal niet zullen ontgaan.—ONZE KONING is eenigszins ongesteld geweest, doch nu gelukkig weer beter.—OPTEIGENING van ziek vee op Rijkskosten is goed, maar zoo roekeloos als men daar soms hier mede omgaat is ongehoord. In het district Schiedam, werd een beest ziek gevonden in een stal en onteigend. Doch omdat een knecht, die in den stal geweest was, waar het zieke beest gestaan had, daarna in een andere stal, op een andere plaats, een heel eind van daar met gezond vee in aanraking was gekomen, moest ook dit vee, 99 prachtige beesten, onteigend en afgemaakt worden! Alles, om de longziekte te weren, of liever om de belastingbetalers te beswaren.

AFDEELINGSRAAD VAN PRINS ALBERT.

Gewone Maandelijksche Vergadering gehouden op den 10den Mei 1884.

Tegenwoordig de Voorzitter en de heeren J. Luttig, S. Luttig, De Wit, Lotz, Cloete en Van der Hoven.

De notulen der vorige vergadering werden voorgelezen en goedgekeurd.

Na het voorlezen van een brief van de heeren Danckwarat en Kuhne betrekkelijk den tol te Zeven Weeksche Poort, werd een schets eener memorie van den Afdeelingsraad van Ladysmith overwogen en den secretaris gelast, onder leiding van den Voorzitter, een petitie aan de Regering op te stellen, haar verzoekende den weg door de Poort weder regt te maken en die petitie te zenden ter onderteekening naar dat gedeelte der Afdeeling dat het meeste belang bij de zaak heeft.

De Voorzitter rapporteerde dat er een schut was opgerigt te Hagas en dat de heer Van Vuuren tot schutmeester er van was benoemd.

Nu kwam de motie omtrent reiskosten aan leden, waarvan op de Maart bijeenkomst kennis was gegeven. De Voorzitter stelde haar voor, zeggende dat bij resolutie op den 8sten December 1879 de Raad een toekenning van £2 10s. per dag van zes uren had gemaakt en dat hij dit te hoog achtte. Na eenige discussie besloot men tenders te vragen voor het leveren van een kar, paarden en voerman voor de dienst des Raads. Tenderaars prijs op te geven voor dag van zes uren. Voor onder de tender te zijn begrepen en het bedrag per dag voor openthoud te worden gemeld.

Voorgelezen een brief van den heer F. G. Odendal weigerende om den tol aan den Hoofdweg te nemen. Den secretaris werd gelast den Commissaris van Kroonlanderijen te verzoeken niet verder voort te gaan met het bepalen van een plek voor den tol. De voorzitter, met de heeren J. Luttig en Van der Hoven, schikkingen te maken omtrent gezegden tol, en de secretaris te schrijven aan mej. Botes van Wagenmakerskraal om den tol daar aan te houden.

Voorgelezen een brief van den heer Lindenberg, secretaris bij den Afdeelingsraad van Worcester, meldende dat Jacob Roux die gezegd werd de betaling van Tolgelden te Wagenmakerskraal in December ll. ontdoken te hebben, nu in de Transvaal Republiek was, maar dat hij geen verdere informatie geven kon. Den secretaris werd gelast den heer Lindenberg te verzoeken den Raad te verwittigen wanneer de heer Roux terugkeert.

De heer Van der Hoven meldde dat hij wegens zijne afwezigheid uit het dorp niets had kunnen doen omtrent het weiden der aan den Raad toebehoorende muilezels, maar hij zou onmiddellijk de zaak ter hand nemen.

De secretaris en de heer Van der Hoven berigtten den Raad dat zij gedurende hun jongste bezoeken naar Oudtshoorn langs den ingang van Meiringspoort aan den zuiderkant Xanthium Spinosum hadden zien groeijen en dat er gevaar bestond dat het de afdeeling werd ingebragt door vee dat van Oudtshoorn door de Poort kwam. Den secretaris werd gelast hieromtrent naar den Afdeelingsraad van Oudtshoorn te schrijven.

Voorgelezen een brief van den heer J. J. Roux klagende over den slechten toestand van den hoofdweg tusschen Buffelsrivier en Fraserburg station. De heer S. Luttig werd verzocht naar den weg te zien en rapport te doen op de volgende bijeenkomst.

Voorgelezen een kennisgeving van den Afdeelingsraad van Beaufort West van zijn voornemen om den weg tusschen Letjesbosch en de grenzen dezer Afdeeling nabij Dalajalon te doen sluiten. Den secretaris werd gelast hiertegen te objecteren, daar de weg de meest gemakkelijke en direkte is van Prins Albert naar Beaufort en noodig voor het vervoeren van de produkten van dit distrikt naar Beaufort en het Nieuwveldt en verder dat die weg een verlenging is van een geproklameerden takweg.

Den secretaris werd gelast de noodige kennisgeving te doen dat er op de Julij bijeenkomst een nieuwe belasting zal geheven worden.

De secretaris rapporteerde dat het overgetrokken bedrag in de Standard Bank £400 1s. 2d. bedroeg.

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE VERGADERING.

GISTEREN.

PETITIES.

Petities hadden de heeren A. B. de Villiers, Scholtz (tegen het klikkruid, die gelezen werd), Van Heerden (twee uit Murraysburg, de een over de gewone Boodswenschen), Sprigg (uit Gatberg, waar men een stadsgemeente wil), en nogmaals A. B. de Villiers, wier petitie uit Carnarvon, over de plaatsen onder de Solomonswet verkocht, gelezen werd, daar hij in de zaak handelen zal.

KENNISGEVINGEN.

Onder de kennisgevingen was een van den heer De Vos, die vragen zal of men een hondenbelasting denkt te invoeren, een van den heer Van Heerden die vragen zal of de Regering gevolg denkt te geven aan de aanbevelingen van het Comité voor het Onderwijs ten gunste der boeren, en een van den heer A. B. de Villiers dat hij zal voorstellen een Comité over de zaak van zijn Carnarvonsche petitie te benoemen.

DE HEER A. S. LE ROEX.

De heer Hofmeyr stelde daarna voor om den heer A. S. le Roux als parlementslid voor Victoria West bij een Wet toe te laten. Hij herhaalde zijn voorstel toe met te wijzen op het gebeurde, en op het besluit waar het Comité over de zaak toe gekomen was, dat de heer Le Roux de man was dien de kiezers bedoeld hadden. Hij betoogde dat hier in de Kolonie de zaak slechte bij de Wet kon in orde gebragt worden, schoon het in Engeland gemakkelijker ging.

De heer Scanlen merkte op dat de naam van den handidaat niet Le Roux maar Le Roex was, en het voorstel word in dier voege veranderd.

Voorstel aangenomen. De heeren Scanlen en Hofmeyr werden geautoriseerd om de Wet op te maken, maar hadden zo reeds klaar, en zij werd voor de eerste maal gelezen. De tweede lezing geschiedde daarop bij onbetreden voorstel, en vooraf werd de geheele Wet door den Griffier voorgelezen. Comité op Maandag, met voorrang en derde lezing.

WET OP DE BRANDZIEKTE.

Kapitein Brabant stelde daarop de tweede lezing van zijn Wet op de Brandziekte voor, en zeide dat hij, als voorzitter van het Boerencongres te K. W. Town, zich met het indienen der Wet had belast. De verliezen die men door brandziekte lied waren zeer groot, zoowel door de sterfte der schapen en het bederf der wol dat zij veroorzaakte als door den slechten naam dien de wol kreeg. De vraag was nu of men de brandziekte niet kon wegkrijgen, en een voor zijn post zoo geschikt man als de heer Hutcheon, Kol. Vecarts, beantwoordde die vraag met ja, zoo als bleek uit antwoorden door hem gegeven, die spreker voorlas. In Australië was men de Brandziekte meester geworden, en de beste schapendistricten aldaar leden aan deselfde beswaren als die der Kolonie. De maatregelen tegen de ziekte zouden eenig beswaar geven, maar zij zouden zooveel nut stichten dat men zich dit kon getroosten. In andere landen hadden zeer strenge Wetten op de Brandziekte uitstekend gewerkt. Men zeide dat de Wet veel geld zou kosten, maar de winst dien de schapenboeren maakten zoude, om hun meerder verbruik van belaste waren, die schade goedmaken. De boeten wilde hij niet te hoog laten stellen. Over de bijzonderheden der Wet wilde hij liever bekwame schapenboeren hooren, maar dit wist hij dat de boeren thans menigten gelds uitgaven om hun kudden zuiver te houden, veel meer dan de kosten der Wet zouden bedragen. Men bragt tegen de Wet in dat de ziekte niet van mijten maar van magerte kwam, maar de zaak was dat de magerte overzeer de ziekte verergerde als slechte greel der wijngaarden de verwoestingen der phylloxera, maar dat de mijten wel degelijk de eigenlijke oorzaak waren. Hij hoopte dat men in allen geval het beginsel der Wet zou aannemen, al bragt men er veel wijziging in.

De heer Du Toit (Swellendam, in het Hollandsch) stelde voor om de Wet over zes maanden voor de tweede maal te lezen. Hij gaf eenige zijner beswaren op, b.v. dat men geen behoorlijke inspecteurs zou kunnen krijgen, en zeide dat een praktisch veeboer de Wet niet ligt zou hebben ingedrend. Heerschte er droogte in het land dan schaadde men de schapen door ze tegen brandziekte te dokteren, en het ware middel tegen brandziekte was een goed veld, zonder dippen of dokteren. Hij was voor vrijheid van den onderdaan, en geloofde dat de veeboeren hun eigen voordeel zeer goed kenden, en zonder Wet aan de brandziekte wel een eind zouden maken als dit mogelijk was. Te Swellendam was het ondoenlijk de Wet in werking te brengen, wegens de vele siekten die er onder de schapen heerschten, en het afmaken der dieren had groot beswaar. De bestaande Wet kon men, als men wilde, in werking brengen. Al dat wijzen op vreemde landen vond hij gekheid, en men moest de Kaapkolonie nemen voor hetgeen zij was. Zelfs wat in één deel der Kolonie goed werken kon zou een vloek voor een andere zijn. Hij beriep zich op de groote veeboeren van het Huis als die zijn amendement behoorden te steunen.

De heer Dyer achtte de Wet voor de boeren uiterst noodig, en zeide dat de boeren in zijn district zeer voor de Wet waren, daar zij al hun best deden om hun wol te verbeteren. Brandziekte deed veel kwaad, en zelfs boeren die zich alle moeite gaven om hun kudden vrij te houden zagen ze toch door vreemde aangestoken. Vooral in een tijd als deze was het noodig om de rijkdom des lands, door verbetering der wol, te bevorderen, want men had heel wat schulden te betalen. Zonder schapenboerderij kon men van de Kolonie weinig teregt brengen. Hij geloofde aan de leesen die Australië ons leerde, en daarom was hij voor het weren der brandziekte bij de Wet. Geen Hollandsch kennende was hij jammer dat hij de argumenten van den heer Du Toit tegen de Wet niet had kunnen vatten. Hij hoopte dat men over de Wet in Comité Generaal zou gaan.

De heer Ohsson zeide dat de Kaapsche wol van jaar tot jaar in waarde daalde, terwijl die van andere landen beter werd, en dat kwam omdat de boeren niet genoeg zorg voor hun kudden droegen. Hij hield het er voor dat vele boeren niet wisten hoeveel kwaad de brandziekte hun op de Engelsche wolmarkt deed, en hij achtte het verlies dat men leed nog veel grooter dan men gewoonlijk meende. Hij bestreed eenige der argumenten van den heer Du Toit, en zeide te gelooven dat men de Wet zoo kon wijzigen dat zij niet te lastig was.

De heer Warren zeide als schapenboer van oordeel te zijn dat de Wet nuttig zou werken, en perk zou stellen aan de schteruitgang der wolteelt. Hij wees op dien achteruitgang zoo als hij uit de opgaven van den uitvoer in verschillende jaren bleek, en was van oordeel dat men, met de Wet aan te nemen, het kwaad in hoege mate zou kunnen wegruimen. Nu in een aantal beciferingen te zijn getreden over de geleden verliezen, vroeg hij de aanwezige boeren of dit een staat van zaken was die men zoo laten kon, en of het niet zaak was om het voorbeeld van Australië te volgen, en dat land in wol-productie te evenaren.

De heer Barry geloofde dat praktische boeren voor geen Wet konden zijn die hun zware lasten zou opleggen, en die toch niet in staat was om Brandziekte weg te krijgen, want zij kwam door droogte. Men wees op het voorbeeld van Australië, maar daar had men voordeelen, wegens het vele nieuwe land dat men er voor schapenteelt besigde, die men hier miste. Hij zou voor het amendement stemmen.

De heer Laing bestreed den heer Barry op grond van zijn eigen ondervinding, hebbende hij door Brandziekte ontzettend veel geleden. Toch had hij zijn plaats laten omheinen en weodde hij alle mogelijke zorg ten en brandziekte aan, maar dit hielp niet als zijn buren de siekte onder hun schapen toelieten. Liet men de zaken zoo als zij waren dan zou de Kaapsche wol, die anders beter was dan die Australische, nog meer dan thans achteruitgaan. Al het kwaad zat, zijns inziens, in de brandziekte, welker wegruiming hij hooger achtte dan selfs de oplossing der Naturellen-kwestie. Brandziekte was niet het gevolg van het houden van schapen in de kraal, en er was geen reden om ze anders te behandelen dan andere veeziekten, die wel degelijk door de Regering werden tegen gegaan. Hijried het Huis om de zaak voornamelijk aan het oordeel der schapenboeren over te laten, en dezen zouden er voor zijn dat, als zij selve hun schapen schoon hielden, anderen gedwongen werden hetzelfde te doen.

De heer Tudhope merkte op dat het plan uit het Oosten kwam, waar de zaak veel bedacht en besproken was, maar dat het Huis voor de geheele Kolonie moest zorgen, en dat in het Westen en Midden de toestanden der schapenboeren anders waren. Uit die streken kwam goede wol; en schoon hij gaarne in het Oosten een wet als de aanhangige zag ingevoerd, geloofde hij niet dat er in het Westen behoefte aan bestond, en dat men verwachten kon dat de boeren aldaar er genoegen mee zouden nemen. Hij stelde voor verwijzing aan een comité.

De heer Johnson zeide dat praktische boeren erkenden dat men de brandziekte weg kon krijgen; en schoon er veel was in hetgeen de heer Du Toit gezegd had, achtte hij het zeer noodig om bij de wet er zooveel mogelijk een eind aan te maken. Hij geloofde dat als men de wet maar niet zoo gaauw invoerde dat de boeren geen tijd om maatregelen met het oog er op te nemen, zij goed werken zou.

De heer Theron (Hollandsch) wees eenige beswaren in de bepalingen der wet aan die voor handelaars en boeren uiterst lastig en somtijds selfs verderfelijk zouden zijn, vooral door de magt aan de inspecteurs toegekend. De vermindering van wol schreef hij niet toe aan brandziekte maar aan droogte, en hij geloofde meer aan verbetering van bloed dan aan wering van brandziekte. In sommige streken was het onmogelijk om die ziekte weg te krijgen. Voorts betoogde hij dat de koopman veel kon doen om de boeren te helpen. Hij was voor het amendement Du Toit.

De heer Van der Walt (Hollandsch) sprak over de redenen waarom hij de wet slecht vond, en wees op de ware oorzaken van den achteruitgang der wolteelt, die naar zijn oordeel vooral daarin bestonden dat vele boeren niet naar hun schapen keken, en toch evenveel voor hun produkt kregen. Ook hij was het met het amendement eens.

De heer Jones betoogde dat de wet deselfde strekking had als die tot wering der phylloxera, en den boer moest beschermen tegen zijn buurman. De brandziekte was meer in het Oosten dan in het Westen thuis, maar begon in den laatsten tijd zich ook daar te verspreiden, en deed er veel kwaad. Word er niets ter verbetering van de wol gedaan, dan ging de Kolonie naar de hemel toe. Raakte men daarentegen de brandziekte kwijt, dan kon men van Kaapsche wol meer verwachten dan van goud- of diamantvelden.

De heer Janse van Rensburg (Hollandsch) was voor het amendement Du Toit, en maakte den voorsteller een kompliment over zijn toelichting. Hij schreef het afnemen van de hoeveelheid der wol aan het trekken der schapen door allerlei ziekten toe, en het afnemen der hoedanigheid aan het tweemaal scheren, wat door den koopman gewoon was geworden. Een boer die tweemaal schoor maakte veel meer geld dan die het eens deed, en klaagden thans de kooplieden over achteruitgang, dan was dit het gevolg van hun eigen gedrag, want door hun toedoen was het tweemaal scheren ingevoerd. Er moest liever een Wet gemaakt worden die den boer betere wachters kon bezorgen, want een goede wachter maakte de schapen vet, en dan had men geen brandziekte meer.

De heer Douglass wees er op dat Brandziekte beesmettelijk was, en dat daardoor de sorgloose boer den zorgvuldigen kwaad deed. De oppositie tegen de Wet schreef hij daaraan toe dat nog vele boeren geloofden dat Brandziekte van self, en dat dus leven uit dood, kwam. (Dat heb ik niet gezegd, zei de heer Du Toit.) Er waren heel wat boeren zelfs in het Huis die zich verbeeldden dat niet alleen brandziekte maar ook luizen en teken van self kwamen. Zelfs het scheppingsverhaal bewees dat zij ongelijk hadden, en men was een loochenaar van Gods Woord als men zulke denkbeelden was toegedaan. Voorts bestreed hij eenige argumenten tegen de Wet gebezigd, maar hij achtte het verkeerd om een Wet op de Brandziekte in te voeren voordat de bevolking behoorlijk onderlegd waren, zoodat zij ze begreep. In Australië was men de Brandziekte geheel kwijt geraakt, en men zou ze er niet meer krijgen, tenzij men twee mijten, mannetje en wijfje, er heen bragt. Hij had Australië dikwijls tot voorbeeld genomen, en was dan altijd door anderen uitgelagchen, totdat zij zagen dat hij voordeel van zijn handelwijze had, en hem dan gingen navolgen. Hij vond de Wet ook daarom niet naar eisch omdat zij tevens het merken der schapen zocht in te voeren, en dit moest men niet langs een zijweg doen. Hij was voor het amendement Tudhope.

De heer Wm. Ayliff was insgelijks voor dit amendement, en beval het aan als het eenigszins waar men het eens over kon worden. Als een merkwaardig feit vermeldde hij dat slechts één afdeeling der Kolonie de thans bestaande Wet had ingevoerd, en een Wet die voor alle districten gold zou stellig kwaad bloed zetten. Beter was eerst een nader ondersoek. Men zag hoe de Omheiningswet, die vroeger sooveel tegenstand wekte, thans populair was geworden, en hij geloofde dat het ondersoek dat men zou instellen als men het amendement Tudhope aannam, veel vooroordeel uit den weg zou nemen.

De heer Joubert (Hollandsch) kon sich best begrijpen dat er voorstanders van de Wet waren, maar dezen moesten de gevoelens hunner tegenpartij niet uit het oog verliezen. De tijden waren slechter dan ooit, en de achteruitgang van de wol was vooral ook aan de vroeger ongekende droogten te wijten. Hij was op de hoogte der schapenteelt, en ten deele wist hij h t een en ander wat de Kol. Vecarts nog te leeren had; maar al keurde hij de Wet niet geheel af, zoo geloofde hij toch dat nu alles zoo schaarsch was en slecht ging, men geen nieuwen last, zoo als de Wet er een oplegde, kon dragen. Hij waarschuwde tegen overhaasting, en betoogde dat men hier in de Kolonie aan zwaarder plagen leed dan in Australië, b.v. sprinkhanen en rupsen. Hij zou stemmen voor het amendement Du Toit.

De heer Hockley zeide dat een Wet die niet voor de geheele Kolonie gold niet goed tegen de brandziekte kon werken, want dat zij, in enkele districten toegepast, dezen last berokkende. Uitstel van een Wet als de aanhangige achtte hij verkeerd, omdat de wol door het gebrek er aan sterk achteruit was gegaan. Hij betoogde hoeveel de Kolonie reeds door dien achteruitgang geleden had, en dat het volstrekt noodig was er perk aan te stellen. Voerde men de Wet in, dan zou men zien hoeveel men op den duur er bij winnen zou dat men geen "dips" meer behoefde te besigen. Brandziekte nam thans in gedeelten der Kolonie toe waar zij vroeger onbekend was, en zij zou zich blijven verbreiden als men er geen maatregel als de voorgesteld-Wet tegen nam. Hij geloofde dat als men de Wet, al was het dan ook met nog zoo zachte bepalingen, aannam, men weldra zien zou hoe goed zij werkte, en er nog verder mee zou gaan. "Dips" deden de wol altijd kwaad, en daar kon men het best buiten als men de Wet ingevoerd kon krijgen. Er waren schapenboeren die sich veel moeite voor hun schapen gaven, maar zij wonnen er daarom weinig bij omdat hun buren het niet deden, en Kaapsche wol eene een slechten naam had. Hij wees op de noodzakelijkheid van snelle maatregelen, en op het gevaar dat, zonder dat, de Kolonie geheel uit de Engelsche markt zou gedreven worden, zou als reeds nu begon te geschieden. Hij wilde dat men in allen geval de tweede lezing zou aannemen, al ging de Wet dan ook naar een gekozen Comité.

De heer Oosthuizen (Hollandsch) verklaarde dat het in Beaufort en dergelijke schapendistricten onmogelijk was om de Wet toe te passen, want zij zou het trekken beletten. Achteruitgang van het veld deed meer kwaad aan wol dan brandziekte, en daar had men sedert 1877 zeer over te klagen. Vooral de arme boeren zouden bij de Wet lijden, een soort schapenboeren die men in Australië niet had. Hij wilde een Commissie hebben om een behoorlijke Wet te maken.

De heer Hofmeyr (Hollandsch) merkte op dat de grensboeren voor, die van Beaufort en andere districten tegen de Wet waren, en zeide dat het even onregtvaardig was om genen als om dezen in het ongelijk te stellen. Hij geloofde dat men een ondersoek zou kunnen instellen of men niet een Wet voor de grensdistricten alleen kon maken, en of men daartoe de bestaande Wet niet bruikbaarder zou kunnen maken dan zij thans was. Als een wijziging die welligt goed zou doen noemde hij aanstelling van inspecteurs door de wolboeren zelve, en hij was voor verwijzing der Wet naar een gekozen Comité.

De heer Walker sprak in denzelfden geest, en was ten gunste van het amendement Tudhope. Als het land niet voorbereid was voor een Wet kon men ze niet invoeren, en hij voor zich wist dat als hij voor de Wet stemde, hij niet voor zijn kiezers te Dordrecht zou durven verschijnen.

De heer Frost verklaarde zich ten stelligste tegen een plan als dat van den heer Hofmeyr, want dit zou er toe leiden om de boeren der Oostelijke districten, waar de Wet in werking was, bloot te stellen aan besmetting hunner schapen door brandziekte schapen die door Naturellen uit de Middellandsche districten gebragt werden. Men had een niet verpligte Wet op de Brandziekte van een schapenboer als den heer Molteno erlangd, en wat had zij geholpen? Er was geen ziekte zoo erg voor wolschapen als brandziekte, en hij ried den heer Walker om voor de Wet te stemmen, daar het toch vijf jaren duren zou eer er een nieuwe verkiezing kwam. Het smartte hem te zien dat men, na zoo langen tijd, nog met deselfde vooroordeelen tegen een Wet op de Brandziekte behebd was als in 1874, en weidde uit over den last dien brandziekte schapen de boeren berokkenden. Hij zag vooruit dat de Wet niet door het Parlement zou komen, maar was er voor dat men in allen geval de Wet voor de tweede maal zou lezen, en wachtte van de Omheiningswet een goede werking op de gemoederen ten gunste der Wet op de Brandziekte.

De heer Robertson achtte de Wet van dien aard dat men ze niet met veel kon aannemen, omdat het land er niet toe voorbereid was, en wees op zekere beswaren er van. Hij was voor wijziging der thans bestaande niet-verpligtend-Wet, en waarschuwde tegen de aanneming der thans voorgestelde als het regte middel om Kaapsche in plaats van merino schapen te laten fokken.

De heer Du Plessis (Hollandsch) zeide dat hij van het besigen van "dips" uitstekende gevolgen had gezien, en dat hij zeer gaarne maatregelen zou zien nemen tot geheele afschaffing der brandziekte. Intusschen weet hij veel van het kwaad daaraan dat winkeliers van Hottentots en Kaffers slechte wol kochten en zamen met goed naar Engeland zonden. Wilde men den boer dwang opleggen dan moest men den winkelier ook onder controle stellen, en hem beletten slechte Kofferwol zich aan te schaffen en naar Engeland te sturen. Als de nieuwe Wet wat minder streng gemaakt kon worden dan zou hij er niet tegen zijn, want stellig moest er tegen de brandziekte iets gedaan worden.

De heer Venter was van oordeel dat de groote sterfte van schapen om andere redenen meer kwaad gedaan had dan de brandziekte, en dat de meeste boeren wel degelijk iets tegen die siekte deden, maar dat vele hunner hun schapen meer hielden voor de slagterij dan voor wol. Hij geloofde dat men meer goed doen zou met goed bloed aan te schaffen dan met een Wet aan te nemen die op sommige klassen, b.v. bijwoners, zeer drukken en de slagtschapen zeer in getal verminderen zou. Ook hij weet veel van het bestaande kwaad aan de kooplieden, die geen onderscheid genoeg tusschen goede en slechte wol maakten, en hij wachtte verbetering van plaatselijke wolmarkten. Even als de heer Walker zou hij niet voor zijn kiezers kunnen komen als hij niet voor het amendement Du Toit stemde.

Kapitein Brabant weersprak, in zijn repliek, sommige beweringen van vroegere sprekers, b.v. door te wijzen op de goede werking van sommige bepalingen in Natal, en op de onbruikbaarheid der tegenwoordige Wet op de Brandziekte. Zijn plan was thans om zich met het amendement Tudhope te vereenigen, ten einde te zien of men een Wet voor het Oosten en N. Oosten alleen kon erlangen.

De voorzitter legde de wijze van stemming en den aard van het amendement in het Hollandsch uit. Het amendement Tudhope werd aangenomen met 42 tegen 27 stemmen.

Voor stemden de heeren:—W. en J. Ayliff, Brabant, Crosbie, Cornwell, Des Vages, Douglas, Dyer, D. N. en J. A. de Wet, De Smidt, De Waal, Du Plessis, Fuller, Frost, Goldschmidt, Goch, Hill, Hockley, Hofmeyr, Innes, Jones, Johnson, Laing, T. Louw, Lewis, Manuel, Marais, Nixon Ohlsson, Pearson, Rhodes, Rudd, Stigant, Sprigg, Theron, Tudhope, Upington, Vintcent, Wood, Wiener, Warren.

Tegen de heeren Barry, Dempers, De Voe, A. B. en J. H. de Villiers, A. H. de Toit, Du Prees, Joubert, Keyter, M. J. Louw, Leonard, Merriman, Nel, Oosthuizen, Proctor, Robertson, Rothman, Sauer, Scholtz, Scanlen, Venter, Van der Walt, Van Rensburg, Van Heerden, Van Zyl, Wolf, Walker.

DE SPOORWEG NAAR KIMBERLEY.

Daarna ging men in Comité Generaal over het voorstel Merriman ten gunste van het aanleggen van een Spoorweg naar Kimberley. De heer Stigant bekleedde den voorzitterstoel.

De voorsteller zeide veel liever gewild te hebben dat de Regering de Wet had voorgesteld

Koloniale Weeskamer en Trustmaatschappij.

ZESTIENDE VERKOOPING
VAN
VERKIESLIJKE HUURHUIZEN
IN DE
Nieuwe Kerk-, de Peper- en de Buitengracht Straat, Kaapstad.

In den Boedel van wijlen den heer C. L. WICHT.

Op Dingsdag, den 27sten dezer,
ZULLEN OP DE PLEK ZELVE WORDEN VERKOCHT:

1.—TWEE HUIZEN, Nos. 2 en 4, NIEUWE KERKSTRAAT, nabij de Peperstraat, elk bevattende 2 Kamers, Keuken, enz., onder Plat Dak.

2.—DRIE HUIZEN, Nos. 25, 27 en 29, PEPERSTRAAT, tusschen de Buitengracht en de Nieuwe Kerkstraat: No. 29 bevattende 5 Kamers, Keuken en een Kelder van drie Kamers, en Nos 25 en 27 bevattende respectievelijk 3 en 2 Kamers, Keuken, enz., alle onder Plat Dak.

3.—DRIE HUIZEN, Nos. 67, 69 en 71, BUITENGRACHT STRAAT, nabij Peperstraat, elk bevattende 4 Kamers, Keuken, enz., onder Leijen Dak.

4.—EEN HUIS, No. 18, PEPERSTRAAT, tusschen de Jordan- en de Buitengracht Straat, bevattende 3 Kamers, Keuken, enz., onder Plat Dak.

5.—VIER HUIZEN, Nos. 110, 112, 114, 116, BUITENGRACHT STRAAT, op den hoek van de Buitengracht Straat, onder Zinken Dak, Nos. 110 en 112, bevattende 4 Kamers, Keuken, Achterplaats, enz., en Nos. 114 en 116, bevattende 5 Kamers, Keuken, Ruime Achterplaats, enz. Er is water aangelegd.

Alweder wordt er eene eerste klasse geldbelegging aan Kapitalisten en anderen aangeboden. De fatsoenlijkheid der Huurders en de ligging dezer Eigendommen zullen zich ongetwijfeld den Koopers aanbevelen als een gelegenheid tot geldbelegging die men niet moet laten verloren gaan.

VERKOOPING TE BEGINNEN TE 11 URE V.M.

Liberale Bonus zal gegeven worden.

G. W. STEYTLER,
Secretaris.

Gebouw der Kamer, 3, Kerkplein.
Kaapstad, 17 Mei 1884.

Graven! Graven! Graven!

L. H. TWENTYMAN & CO.
BIEDEN THANS HET GE-EERD PUBLIEK HUNNE
BEZENDING GRAVEN
AAN, BESTAANDE IN:

DE BEROEMDE "VINEYARD SPADE," "DIAMOND," "LYNDON," "SHAMROCK," "GEGOTEN STALEN," ENZ.

ALSOOK:

MESTVORKEN en SCHOPPEN.
Wijngaard SNOEIMESSEN, en een Grooten Voorraad ALGEMEENE IJZERWAREN

GRAVEN! GRAVEN! GRAVEN!

AAN BOEREN.
R. M. ROSS & Co., BIEDEN NU TE KOOP AAN

RANSOME'S PLOEGEN, Enkele, Dubbele, Drie- en Viervoor.
RANSOME'S 342 PLOEGEN, met Balken en Wielen.
RANSOME'S 343 PLOEGEN.
HOWARD'S Enkele, Dubbele, Drie- en Viervoor PLOEGEN.
AMERIKAANSCHE PLOEGEN, Nos. 19, 20, 21, 22, 23, 25 en 26.
AMERIKAANSCHE HEUVEL PLOEGEN, 0.00, BL, A2.
R. M. ROSS & Co's Verbeterde DUBBELE ZWEEDSCHE PLOEGEN, met Hefboomen.
R. M. ROSS & Co's PATENTE WIJNGAARD PAARDENHARKEN.
HOWARD'S ZIG-ZAG EGGEN, voor Ligten en Zwaren Grond.
SCHAREN en toebehoeren voor al de bovenstaande.

R. M. ROSS & Co's vertooning van Landbouwgereedschap, Stoommachinerie enz., is dagelijks open in hunne Vertoonkamer.

R. M. ROSS & Co. Strand-straat, Kaapstad.

De Westelijke Provincie Administratie en Trustmaatschappij (Beperkt)
Kantoor: Hoek van de Wale- en Nieuwestraat, (tegenover de St. George Kerk,)
KAAPSTAD.
OPGERIGT 2 APRIL, 1883.—KAPITAAL, £30,000

DIRECTEUREN:

De Edele Heer P. Marais, L.W.R., Voorzitter, en de Wel-Edele Heeren J. C. Smith, H. P. du Preez, L.W.V., H. Wilman, L.W.V., D. P. Kreynauw, P. Mudie en P. G. Lees.
BANKIER; De Zuid-Afrikaansche Bank. CURATOREN:—De Heeren P. G. Lees en H. Wilman. PROKUREUR:—De Heer H. P. du Preez. AUDITEUREN;—De Heeren John Halkett en D. D. Kreynauw.
De Direktie zal door haren Secretaris Insolvente Boedels Administeren.
De Direkteuren komen iederen WOENSDAG, te 2 ure n.m., bijeen om leeningen te sluiten en zaken af te doen.
Zij die dit Kantoor als Executeuren, Agenten of anderszins wenschen te benoemen, gelieven de Direktie slechts onder den naam "De Westelijke Provincie Administratie en Trustmaatschappij (Beperkt), Kaapstad," aan te stellen en te benoemen.
De Maatschappij geeft Rente aan Inleggers op Gunstige Voorwaarden
J. J. D. BUYSKES, Sec.

EATON, BUSK & Co.
HEBBEN THANS ONTVANGEN
Groote Bijdragen tot hunnen geassorteerden Voorraad
FIJNE GOEDEREN
VOOR HET SAIZOEN,
EN
STAPEL
MANUFACTUREN

WELLINGTON.
EERSTE TROEP.

160 Zware Vrijstaatsche Slagt-ossen en Koeijen.

ZULLEN Publiek worden Verkocht uit de MARKTKRAAL, WELLINGTON, op

DINGSDAG, 3 JUNIJ 1884,

Na aankomst van den EERSTEN TREIN

De Ossen zijn groot en vet. Zij worden met zorg door den Ondergeteekende zelve opgebragt. Zij zullen zeker present zijn, en geen een zal te voren uit de hand worden verkocht.

D. P. S. BRINK.

Vendu-kantoor,
Wellington, 19 Mei 1884.

MALAN & CELLIERS, AFSLAGERS.

JAKHALSKLOOF.

DE Ondergeteekende, daartoe behoorlijk gelast, zal op voormelde plaats Publiek Verkoopen, voor rekening van den heer D. A. Rossouw, op

Dingsdag, 27 Mei eerstk.

6 Jonge Welgedresseerde Ezels
2 Gedresseerde Karpaarden
30 Varkens, in uitmuntende konditie
50 Schapen en Bokken
50 Mudden Koorn, 50 do. Rogge
50 Do. Haver, 4 do. Erwten
1 Kapkar op veeren, splinter nieuw
1 Open Do., 2 Span Nieuwe Tuigen
BOERDERIJGEREEDSCHAPPEN.

Enkele en Dubbele-voor Ploegen, Graven en Pikken, Schoppen, enz., enz.

HUISRAAD VAN IEDERE SOORT.

KREDIET EN VERVERSCHINGEN.
EMILE H. van NOORDEN,
Afslager.

Vendukantoor, Piquetberg,
7 Mei 1884.

KOLONIALE
Weeskamer & Trustmaatschappij

In den Insolventen Boedel van GEORGE HENRY VAN REENEN, van MODDERRIVIER, Groenekloof.

DE Ondergeteekende zal doen verkoopen op de plek, per Publieke Veiling,

OP VRIJDAG, 30 DEZER,

(Na afloop der verkooping voor rekening van den Insolventen Boedel van JAN VAN REENEN.)

1 Boot, Riemen, Masttressen, enz.
10 Vischkuipen
2 Zegens (Net)
1 Zet Net
1 Rijpaard, Zadel en Toom
1 Koe en Kalf
10 Varkens, enz., enz.

J. W. S. LANGERMAN,
Eenig Curator.

Gebouw der Kamer,
3 Kerkplein, Kaapstad,
15 Mei, 1884.

J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

Z. A. Associatie

TENDERS zullen door de Direktie worden ingewacht tot 10 ure v.m., op DINGSDAG, den 3den Proximo, voor één **AANDEEL** in deze Associatie, met de Rente voor het loopend jaar, gerekend van af den 1sten dezer.

A. DENYSSEN,
Secretaris.

Kaapstad, No. 6, Kerkplein,
2 Mei 1884.

Particulier Wetsontwerp.
Kaapstad-en- Zeepuntsche Spoorweg.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving dat de ondernemers van bovengemelden Spoorweg voornemens zijn gedurende de volgende Zitting van het Parlement, bij de Wetgevende Vergadering een Wetsontwerp in te dienen om de gezegde ondernemers te autoriseren en te magtigen een Spoorweg van Kaapstad naar Zeepunt aan te leggen, te onderhouden en door stoomkracht te werken, met al de noodige Steigers, Juncties, Eindstations, Stations en toebehooren, beginnende bij of nabij de werf van het Goederenstation van den Kolonialen Gouvernements-Spoorweg te Kaapstad en van daar over of nabij de verschillende Gronden, Gebouwen of Bezittingen die aangetoond zijn op de hierin later vermelde plans, ook om Telegraaflijnen aan te leggen, te bezigen, en te onderhouden langs of nabij de gezegde Spoorweglijnen.

Kopijen der plans en secties te zamen met een lijst van de eigenaren en bewoners der te bezetten gronden zijn ingediend bij den klerk van de Wetgevende Vergadering en ten Kantore van den Civielen Commissaris te Kaapstad.

C. M. DE WET,
Parlementair Agent.

Kaapstad, 21 Mei 1884.

AAN WIJNBOEREN
EN ANDEREN.

De Ondergeteekenden hebben pas ontvangen ex "Conway Castle,"

9 KISTEN SALICYL-ZUUR.

THOMSON, WATSON & Co.,
ST. GEORGES STRAAT

Onderlinge Maatschappij
VAN
LEVENSVERZEKERING,
(MUTUAL).

TRANSVAALSCHE GOUDVELDEN.

BERIGT AAN LEDEN.

HIERBIJ geschiedt Kennisgeving, dat, overeenkomstig de Polissen der Maatschappij, geen lid toegelaten wordt naar de *Transvaalsche Goudvelden* te gaan, zonder voorafgaande Licentie van de Maatschappij, de voorwaarden waarvan men op aanzoek kan vernemen.

Verder, dat er thans *Geen Licenties* uitgereikt zullen worden om derwaarts te gaan via *Delagoabaai*.

J. C. GIE, Secretaris.

Kantoor der Mutual, 21 Mei 1884.

EEN ONDERWIJZER
BENOODIGD,

VOOR EENE PRIVATE FAMILIE te "OLIPHANTSFONTEIN," Distrikt Bosboff, O.V.S. Salaris £60 per jaar, met Vrijen Kost en Inwoning. Kennis van de HOLLANDSCHE en ENGELSCHE Taleu een noodzakelijk vereischte. Sollicitanten te zijn van goed zedelijk gedrag, en Protestantsche beginselen. Een ongehuwd persoon zal de voorkeur hebben. Men doe aanzoek bij den Ondergeteekende vóór of op den 15den Junij e.k.

J. M. WESSELS.

P.O. Oliphantsfontein,
Distrikt Bosboff, O.V.S.

A. LURZ, M.D.,
GENEESHEER, ENZ.
Speciale Behandeling
VOOR AANDOENINGEN VAN DE
Ruggegraat, de Zenuwen, Spieren en Gewrichten,
Verlamming, Zinkings, Kneuzingen, Verwringingen, Jicht, Rhumatiek, enz.

Walestraat Chambers, Kaapstad.

VROEGTIJDIG VERLIES VAN HET HAAR, dat nu zoo gewoon is, kan geheel en al worden voorkomen door het gebruik van Burnetts Cocoaine. Het is in duizende gevallen aangewend waar het haar met handenvol uitkwam en het heeft nooit gefaald het vergaan van het haar te beletten en een gezonden en krachtigen groei te bevorderen. Terzelfdertijd is het middel ongeëvenaard als een bereiding voor het haar. Eene enkele aanwending zal het zacht en glanzig maken.

AAMBORSTIGHEID.—Duizende der ergste gevallen van aamborstigheid zijn verzacht door het gebruik van *Jonas Whitcombs Middel* tegen Aamborstigheid. In geen geval van enkel aamborstigen aard heeft het gefaald onmiddellijke verlichting te geven.—Gebroeders Philip. Agenten

SHERIFF'S SALES.

DISTRICT OF PAARL.

In the Suit between Cape Commercial Bank, Plaintiff, and Estate late Andries Gerhardus Mellet, whereof S. M. D. Mellet is the Executor Testamentary.

IN execution of the Judgment of the Supreme Court in the above Suit, a sale will be held at Defendant residence, Paarl, on Thursday, the 5th day of June, 1884, of the following, viz.;—Assortment of Household Furniture, Kitchen Utensils, &c.

JOHN J. GRAHAM,
High Sheriff.

High Sheriff's Office,
19th May, 1884.

DISTRICT OF BREDASDORP.

In the Suit between Cape Commercial Bank, Plaintiff, and Hendrik Myburgh, Defendant.

IN execution of the Judgment of the Supreme Court in the above Suit, a sale will be held at "Molen Rivier," in said District, on Monday, the 26th day of May, 1884, of the following, viz.:—Household Furniture, 180 Sheep, 2 Horses, Horsewagon, Open Cart, &c.

JOHN J. GRAHAM,
High Sheriff.

High Sheriff's Office,
19 May, 1884.

DISTRICT OF LADISMITH.

In the Suit between Robert Wm. Jamieson Johnston, Trustee in Estate Pieter Gysbert Steyn, P. S. Son. Plaintiff, and John Fagel Reitz, Defendant.

IN execution of the Judgment of the Supreme Court in the above Suit, a sale will be held at Ladismith, on Thursday, the 5th day of June, 1884, of the following, viz. :—Household Furniture, One Horse, Three Pigs, One Wagonette.

JOHN J. GRAHAM,
High Sheriff.

High Sheriff's Office,
19 May, 1884.

DISTRIKT PAARL.

In Zake tusschen de Kaapsche Handelsbank, Eischeres, en den boedel van Andries Gerhardus Mellet, waarvan S.M. D. Mellet de Executeur Testamentair is.

IN Executie van Gewijsde van het Hoog Gerigtshof in de bovengemelde Zaak, zal Verkooping worden gehouden aan de woning van verweerder te Paarl, op Donderdag, den 5den Junij, 1884, van het volgende, namelijk:—Assortiment Huisraad, Keukengereedschap enz.

JOHN J. GRAHAM,
Opperbaljuw.

Kantoor van den Opperbaljuw,
19 Mei, 1884.

DISTRIKT BREDASDORP.

In Zake tusschen de Kaapsche Handelsbank, Eischeres, en Hendrik Myburgh, Verweerder.

IN Executie van Gewijsde van het Hoog Gerigtshof in de bovengemelde Zaak, zal Verkooping worden gehouden op "Molen Rivier," in het gezegde Distrikt, op Maandag, den 26sten Mei, 1884, van het volgende, namelijk:—Huisraad, 180 Schapen, 2 Paarden, Paardenwagen, Open Kar enz.

JOHN J. GRAHAM,
Opperbaljuw.

Kantoor van den Opperbaljuw,
19 Mei, 1884.

DISTRIKT LADISMITH.

In Zake tusschen Robert Wm. Jamieson Johnston, Curator in den Boedel van Pieter Gysbert Steyn, P. S. zoon, Eischer, en John Fagel Reitz, Verweerder.

IN Executie van Gewijsde van het Hoog Gerigtshof in de bovengemelde Zaak, zal Verkooping worden gehouden te Ladismith, op Donderdag, 5den Junij, 1884, van het volgende, namelijk:—Huisraad, Een Paard, Drie Varkens, Een Wagonette.

JOHN J. GRAHAM,
Opperbaljuw.

Kantoor van den Opperbaljuw,
19 Mei 1884.

ZUID AFRIKAANSCHE
Nijverheids Tentoonstelling
1884,
TE WORDEN GEHOUDEN IN HET
Tentoonstellingsgebouw, Kaapstad
EN GEOPEND
OP DINGSDAG, 9 SEPT.,
EN
Open te blijven gedurende de Maand.

HET PROSPECTUS en de Vormen van Aanzoek om Ruimte zijn nu gereed en verkrijgbaar bij den Secretaris, geadresseerd aan P.O., Box 219, of op aanzoek in den Noorder Vleugel, Koopmansbeurs.

DENNIS EDWARDS, Secretaris.

Zij die voornemens zijn iets te vertoonen gelieven zoo vroeg mogelijk aanzoek te doen, daar zij die het eerst aanzoek doen de eerste keus zullen hebben wanneer de toekenning van plaatsruimte geschiedt.

Zij worden er ook aan herinnerd dat het Spoorweg Departement Goederen voor de Tentoonstelling bestemd vrij naar en van Kaapstad zal vervoeren.

VOGELSTRUIS-VEDEREN.

DE Ondergeteekende KOOPT STRUISVEDEREN en betaalt de VOLLE WAAR

E. G. ASPELING,
No. 8 St. Georgestraat.

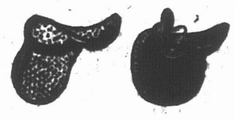

WAAROM ingevoerde Zadels koopen die geen voldoening geven en geenszins voor het Kaapsche Paard geschikt zijn, terwijl men nu voor denzelfden prijs Rutter's beroemden Koloniaal gemaakte INNES ZADEL kan bekomen. Dit Zadel is door de geheele Kolonie bekend heeft gemakkelijke Zitting, volle grootte. Gestempeld en gewaarborgd volkomen te passen.

Probeert de Veeren Zitting met Gomelastiek, zeer gerieflijk, en Wollen Zitting. Zadels, Tuigen, enz., naar alle patronen of teekeningen gemaakt. Oude Zadels als nieuwe opgemaakt en reparatiën behoorlijk gedaan. Orders worden door tusschenkomst van iederen handelaar toegezonden. Prijslijsten op aanvraag verkrijgbaar, en let op het adres.

A. T. RUTTER, vroeger W. INNES,
No. 24 Darlingstraat, Kaapstad.

Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.

OPGERIGT DEN 31 MAART 1856.

Kapitaal £20,000

TOT het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN

De Wel-Ed. hr. E. LANDSBERG, Voorzitter.
" " P. de VILLIERS,
" " F. PORTER.
" " M. S. van der BIJL.
" " H. M. ARDERNE.
" " L. H. GOLDSCHMIDT,
" " W. M. M FARMER, L.W.V.

AUDITEUREN.

De Wel-Ed. Heer J. C. HOFMEYR,
" " D. P. KRYNAUW.

Personen die verlangend zijn hen aan te stellen zullen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "*Het Collegie van Directeuren van de Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.*"

☞ De Insolvente Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen ten 11 Ure, tot het verrigten van bezigheden.

Kantoor.—Kamer Gebouwen, 3, Kerkplein.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

EXECUTEURSKAMER.

Akte van Overeenkomst gedagteekend 1 April 1859.

Opgesteld op de basis van de Originele Akte, gedagteekend 22 Augustus 1838; tegenwoordige Akte ingelijfd door Akte van Parlement No. 17, 1859.

Opbetaald en Opgeloopen Kapitaal, £36,000.

DIREKTEUREN:

De Edele heer J. H. HOFMEYR, *Voorzitter.*
De heer W. HIDDINGH, L.L.D.,
" L. P. J. van der POEL,
" J. G. BORCHERDS,
" J. P. ROUX, M.D.

Zij die de Executeurskamer wenschen te benoemen tot Executeuren, Mede-Executeuren of anderszins, gelieven haar aan te stellen en te benoemen slechts onder den naam van De Executeurskamer in Kaapstad.

Op last van Direkteuren,
F. J. BROERS, Secretaris.

Kantoor van de Executeurskamer,
Adderleystraat, hoek van de Walestraat,
Kaapstad.

ALGEMEENE
BOEDEL EN WEESKAMER.

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1856; ingelijfd bij Acte van Parlement, No. 31 van 1861.

KAPITAAL, £27,350

Voor het Administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele Heer P. J KOTZE,
Voorzitter.

De Wel-Edele Heeren

H. A. Erden,	J. R. Reid,
J. F. Wicht,	F. F. Rutherfoord,
R. M. Ross,	F. J. B. Langerman.

AUDITEUREN:

De Wel-Edele Heeren

T. Mostert,	H. A Cooke.

W. A. Currey, Secretaris.

Gebouwen der Kamer,
76 Adderleystraat, Kaapstad.

VLAGGEBERG.

Kennisgeving aan Crediteuren en Debiteuren.

In den Gezamenlijken Boedel van Wijlen Daniel de Waal *en nagelatene Echtgenoote* Rachel Maria de Waal.

ALLE degenen die iets van welken aard ook te vorderen hebben van den bovengemelden Boedel, gelieven daarvan aan den tweeden ondergeteekende te Stellenbosch-kloof opgave te doen Binnen Zes Weken na Dagteekening Dezes. En allen die daaraan iets verschuldigd zijn, gelieven zulks binnen denzelfden tijd aan den tweeden Ondergeteekende te betalen.

Rachel Maria de Waal,
Pieter de Waal

10 Mei, 1884.

De Paarlsche Bank
PAARL.

OPGERIGT SEPT 1852.

Nominaal Kapitaal	£ 41,430
Opbetaald Kapitaal... ...	13,810
Reservefonds	11,810

DIRECTEUREN:

Wel-Ed Heer P. C. le ROUX, Voorzitter.
" " J. A. BERNHARDI.
" " J. J. MINNAAR, Sen.
" " G. J. MALHERBE.
" " P. B. de VILLE.
" " F. J HUGO, P.zn.
" " GIDEON JOUBERT, W.zn.
" " S. V. van NIEKERK.
" " JACS. J. BLIGNAUT.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita et tarief te worden vernomen ten hares kantore.

De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdagdags, 's morgens ten 10 ure, om over Applicaties voor Disconto te beslissen.

Agent, Kaapstad:
Zuid Afrikaansche Bank.

J. J. F. le ROUX, Kassier.

NOTICE.

DR. BERKS T. HUTCHINSON, L.D.S., R.C.S., Ireland (Surgeon Dentist by appointment to His Excellency Sir H. Robinson,) No. 2, New Street, next Poole's Hotel, may be consulted as usual for all operations in American and European Dentistry, on the latest and most approved scientific system's.

N.B.—Dr. Hutchinson visits Stellenbosch, 1st of every Month.

"DE PROTECTEUR"
BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ,

Opgerigt den 29sten September, 1838

KAPITAAL £70,000.

De heer ISAAC van der POEL, PRESIDENT,
" " W S DARTER, VICE-PRESIDENT,
En de heeren

J C Hofmeyr,	J C Wessels,
Paul de Villiers,	C T Vos,
F J B Langerman,	R Myburgh.

De heeren S V Hofmeyr, en G W Steytler.

Agenten in de Buitendistrikten.

Aliwal Noord,	De heer J H Harris
Bredasdorp,	" heeren Danvers & Co
Beaufort,	" heer C S Pillans
Burghersdorp,	" " J Blake
Caledon,	" " J H F Kleyn
Carnarvon,	" heeren Cornelius & Te Water
Calvinia,	" heer A van Renen
Ceres,	" heeren Bauman & Co
Colesberg,	" heer D Sluiter
Darling,	" " M Versfeld
D'Urban,	" " F J v H Dumay
Fraserburg,	" " W J Smith
George,	" " S J C Gird
Graaff-Reinet,	" " F K te Water
Heidelberg,	" " A Reid
Hopefield,	" " A Stiglingh
Murraysburg,	
Malmesbury,	Malmesbury Executeurskamer
Montagu,	De heer M C van Bloemmestein
Mosselbaai,	" heeren Hudson, Vreede & Co
Oudtshoorn,	" heeren Keyter & Budd
Paarl,	" heeren De Villiers, Faure & Co
Piquetberg,	" heer G. Parrott
Prins Albert	" " C A Neethling
Riversdale,	" " Gysbert Reitz
Richmond,	" " A B de Villiers
Robertson,	" " J S Lewis
Simons-stad,	" " F Hugo
Stellenbosch,	" " J G Mader
Steynsburg,	" heeren Barield & Co
Swellendam,	" heer A Reid
Tulbagh,	" " J Adams
Uniondale,	" " G Pfell
Victoria West,	" " G à B Probart
Wellington,	" " G F Pentz, Pzn
Worcester,	" " F L Lindenberg
Wynberg,	" " J D Pieterson

Speciale Assurantie volgens den aard van de Risico.

POLISSEN GRATIS

S. J. de KOCK,
Secretaris.

MALMESBURY
EXECUTEURSKAMER EN VOOGDIJMAATSCHAPPIJ

Opgerigt 4 October 1864.

Ingelijfd bij Acte van het Parlement,

Ter Administratie van Eigendommen, Boedels, enz., enz., enz.

DIREKTEUREN:

De WelEd. Heer H. G. GREEFF, Voorzitter
" " " THOS. A. J. LOUW, LWV
" " " J. S. F. GOUS.
" " " B. WETHMAR.
" " " TOBS. C. LOCHNER.
" " " N. E. SCHONBERG, MD
" " " D. J. ACKERMANN, Sr.
" " " W. F. DUCKITT.
" " " P. J. BESTBIER.

Auditeuren:

Marths. Smuts, Jr.; J. H. Cosnett.

A. G. WATERMEIJER,
Secretaris.

☞ Agenten voor de "Mutual" Levensassurantie en "De Protecteur" Brandassurantie Kantoren.

EQUITABLE
Brandassuartie & Trustmaatschappij

OPGERIGT 1 OCTOBER 1844.

Kapitaal—Ingeschreven... ...	£25,000
Kapitaal—Gestort	5,000
Kapitaal—Gestort, Opgeloopen en Belegd	40,000
Verliezen, uitbetaald aan Houders van Polissen	£90,000

DIRECTIE.

DeWel-Edele Heeren

Saul Solomon, L.W.V., Voorzitter.

J. A. Robertson.	H. K. Tredgold.
J. L. M. Brown.	L. P. Cauvin.
W. G. Anderson.	R. H. Ardene
J. A. Reid.	W. Marsh.

AUDITEUREN.

De Heeren

E. van Staveren en E. G. Aspeling.

Afdeeling Brand.

Voor het verzekeren van Outoerende en Roerende Goederen tegen Schade of Verlies door Brand Risikos worden aangenomen tegen de laagste tarieven, en voorstellen onmiddelijk overwogen en beslist.

Afdeeling Trust.

Voor het Administreren en Beheeren van Boedels en andere Panden, als Executeuren, Curatoren Administrateurs, Voogden of Agenten. Voorwaarden billenk.—Speciale schikkingen zoo die verlangd worden.

Hoofdkantoren: St. Georgestraat, Kaapstad; Kantoorren: 9 v.m. tot 4 n.m. Agenturen door de geheele Kolonie toev. en den Vrijstaat.

UNION BANK,
St. George-straat, Kaapstad
(GEVESTIGD IN 1847.)

DEZE Bank staat Renten toe tegen 3 percent per jaar op de Vlottende Balansen der differente Inleggers van niet minder dan £100 in elke maand, en op Vaste Deposita tegen een tarief, dat bij aanvraag te vernemen is.

De Bank diskonteert dagelijks geapprobeerd papier koopt en verkoopt Buitenlandsche Traites en Wisselbrieven, geeft Voorschotten op Verschepingen van Producten, reikt krediet-brieven uit voor het verkoopen van ladingen, enz., en doet alle soorten van Bankierswerk.

AGENTEN TE LONDEN:
ALLIANCE BANK, LOTHBURY
ALEXANDER BROWN, Kassier.

DE PAARLSCHE
Brand Assurantie en Trustmaatschappij
Westelijke Provincie Bank Gebouw.

Opgerigt den 1sten October, 1878.

KAPTAAL £40000.

DIRECTEUREN

De Wel-Edele heer J. J. Albertijn, Voorzitter
De Wel-Edele heeren

E J Albertijn	A J Roos,
D G Retief,	B P du Plessis,
D G Horak,	J F Marais,
J Marais, AP zn	F. A. Herbst

BRANDDEPARTEMENT.

AANZOEKEN voor de Verzekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Poissen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUSTDEPARTEMENT.

Voor de Aministratie en bereddering van Boedels en ander eigendom, als Executeuren, Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten, op de liberaalste voorwaarden.

Beleeningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen voor bezigheden.

J. J. de VILLIERS
Secretaris.

De "Zuid Afrikaan" en "Volksvriend"

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden **Drie Volle Bladen** per week toegezonden.

☞ **Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.**

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	H. C. Van Zijl.
Avontuur	W. A. Joubert.
Beaufort West	P. Terke.
Bethulie	H. S. Viljoen.
Boshof	D. Kriel.
Brits town	D. H. Viljoen.
Burgersdorp	Ch. van Rooij.
Colesberg	J. L. Knobel.
Ceres	H. W. Solomon.
Caledon	J. Esterhuysen.
Calvinia	A. van Reenen.
Cradock	J. J. J. van Rensburg.
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Durban	Lindenberg & Dreyer.
Diamantvelden	S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal	H. T. Buhrman
Franschhoek	J. J. le Roez, P. de P.z
Fraserburg	Geo. Hodgson.
Fauresmith	"Executeursk. & Trust Maatschappij.
George	J. Kretzen.
Goudine	T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet	P. A. Luckhoff.
Heidelberg	P. W. J. Bosman.
Humanesdorp	H. Chase.
Hope Town	M. C. Louw.
Hanover	C. Nathan.
Hopefield	D. M. Slabber.
Jacobsdal	Klerck en De Villiers.
Koranaaland	G. Schonken.
Kroonstad	H. J. Morkel.
Krakeelrivier	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Ladybrand	H. P. van Heerden.
Maraisburg	D. F. Marais.
Malmesbury	J. J. van Aarde. C. de Greeff, D.zn.
Middelburg	Jas. Bennie.
Murraysburg	J. J. J. Maritz.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Maclean	—
Montagu	A. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg	G. W. D. Rust.
Natal	A. van Velden.
Namaqualand	J. G. Fiesscher.
Nazareth	P. J. Naudé.
Olifantsrivier	S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn	H. van der Spuij.
Philadelphia	A. Spengler.
Philipstown	D. F. Berrangé.
Paarl	T. Roos, T.zn. D. J. A. van der Spuij.
Potchefstroom	C. M. Douthwaite.
Pretoria	— Faure.
Pearston	A. J. Myburgh.
Piquetberg	J. H. P. Zoer.
Porterville	Geo. Laurence & Co.
Prieska	P. J. van der Merwe, Jr.
Prins Albert	J. McDermid.
Queenstown	Thos. Clementson.
Riversdale	L. H. Meurant.
Richmond	J. L. Conradie.
Robertson	J. A. Neethling.
Riebeek West	F. Russouw.
Riebeekskasteel	D. Krige.
Somerset West	Johan Theunissen
Stellenbosch	W. J. de Kock.
Steynsburg	J. H. B. Rossouw Eerw. M. P. A. Coetsee
Swellendam	G. Reinecke.
Saldanhabaai	J. C. Stephan.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	Kaufman L. Marks.
Somerset Oost	J. H. Hofmeyr
Tulbagh	H. Fagan.
Tarkastad	Geo. J. Taylor.
Uitenhage	G. de Korte.
Utrecht (Transvaal)	B. L. Neethling.
Van der Byl's Kraal, P.O.	D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg	D P. v. d. Hever.
Villiersdorp	W. Roux.
Victoria West	P. J. Wernich.
Wijnberg	G de Kock.
Winburg	A. Reedeze.
Wellington	F. G. Malherbe. J F. Pentz & Co
Willowmore	A. W. Dill.
Worcester	J. G. de Wet.
Wakkerstroom	D. D. Bierman, Jr.
Kalanga	G. B. Jackson.

Gedrukt bij Jan Rogter, (Hofmeyr & Rogter) Groenepleiu, Kaapstad.